

Sistema electoral català i espanyol (Llei D'Hondt): El valor del nostre vot

Treball de Recerca fet per: Andrea Sebastián Villegas

Tutor: Antonio Pintor González

Col·legi Amor de Déu (Turó de la Peira)

2n Batxillerat A – Ciències Socials

Curs 2019-2020

ÍNDEX

AGRAÏMENTS.....	1
0.- Introducció.....	2
I. MARC TEÒRIC	
1.- Sistema electoral.....	3
1.1.- Tipus de sistemes electorals.....	4
1.1.1.- Sistemes de pluralitat-majoria.....	4
1.1.1.1.- Sistema de majoria relativa o simple.....	4
1.1.1.2.-Vot en bloc.....	4
1.1.1.3.-Vot alternatiu.....	5
1.1.1.4.- Doble ronda.....	5
1.1.2.- Sistemes de representació proporcional.....	5
1.1.2.1.- Representació proporcional per llistes.....	6
1.1.2.2.- Representació proporcional personalitzada.....	6
1.1.2.3.- Vot Únic Transferible.....	6
1.1.3.- Sistemes mixtos.....	7
1.2.- Comparativa sistemes electorals.....	8
1.3.- Elector.....	9
1.4.- Circumscripcions electorals.....	9
1.4. 1.- Tipus de circumscripcions.....	10
1.4.1.1.-Circumscripcions uninominals.....	10
1.4.1.2.-Circumscripcions plurinominals.....	10
1.4.1.2.1.-Circumscripció única.....	10
1.5.- Votació.....	11
1.5. 1.- Tipus de vots.....	12
1.5.1.1.-Vot afirmatiu.....	12
1.5.1.2.-Vot nul.....	12
1.5.1.3.-Vot en blanc.....	12
1.5.1.4.-Vot recorregut.....	13
1.5.1.5.-Vot impugnat.....	13
1.5.1.6.-*Abstenció.....	13
1.6.- Escrutini.....	14
1.6.1.-L'escrutini manual.....	14
1.6.2.- L'escrutini electrònic.....	15
1.7.- Fòrmula electoral.....	15
1.7.1.- Majoritàries.....	15
1.7.2.- Proporcionals.....	16
1.7.3.- Mixtes.....	16

1.8.- Diferents mètodes electorals.....	16
1.8.1.- First-past-the-post (EEUU).....	16
1.8.2.- Sainte-Lagüe (Alemanya).....	17
2.-Evolució des de l'origen del sistema electoral a Espanya fins avui.....	18
2.1.- Inicis del dret electoral a Espanya: 1810-1820.....	18
2.2.- La consolidació del dret electoral: 1834-1868.....	20
2.3.- La revolució del sufragi universal masculí: 1868-1931.....	22
2.4.- Sistema electoral espanyol durant la II República Espanyola: 1931-1936.....	24
2.5.- Parèntesi dins el sistema electoral espanyol durant la dictadura franquista: 1939-1975.....	25
2.6.- Nou sistema electoral amb la Transició política a Espanya: 1975-2019.....	26
3.- Sistema electoral espanyol actual: 1978-2019.....	27
3.1.- Congrés i Senat.....	28
3.2.- Eleccions municipals.....	30
3.2. 1.- Elecció de regidors.....	30
3.2. 2.- Elecció d'alcaldes.....	31
3.2. 3.- Vot d'estrangers.....	31
3.3.- Lleis electorals de les comunitats autònomes.....	32
3.3. 1.- Llei electoral a Catalunya.....	32
4.- Sistema D'Hondt.....	33
4.1.- Circumscripcions provincials espanyoles.....	34
4.2.- Barrera electoral.....	35
4.3.- Procediment.....	36
5.- La veritable proporcionalitat.....	37
II. MARC PRÀCTIC	
6.- Anàlisi de Resultats de les darreres eleccions autonòmiques i generals.....	38
6.1.- Eleccions generals a Espanya(10 novembre 2019).....	38
6.1.1.- Llei d'Hondt: relació vots i escons.....	40
6.1.2.- Resultats amb circumscripció única (un vot, una persona).....	42
6.2.- Eleccions autonòmiques de Catalunya (21 desembre de 2017).....	43
6.2.1.- Llei d'Hondt: relació vots i escons.....	44
6.2.2.- Resultats amb circumscripció única (una persona, un vot).....	45
7.- Enquesta - Qüestionari a partits polítics de Catalunya.....	47
7.1.- Ciutadans (Cs): Nacho Martín.....	47
7.2.- Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) : Josep Ramon Mut i Bosque.....	56
7.3.- Partit socialista català (PSC): José Luis Díaz Torrevejano.....	67
7.4.- Partit popular català (PPCatalunya): Santi Rodríguez i Serra.....	70
7.4.1.- Proposta llei electoral Partit Popular de Catalunya (Resum).....	74

7.5.- CUP Nacional (Candidatura d'unitat popular).....	75
7.6.- Junts per Catalunya (JuntsXCat).....	75
7.7.- Catalunya en Comú Podem (CECP).....	75
8.- Conclusions de l'opinió dels diferents partits polítics sobre el sistema electoral català.....	76
9.- Enquesta - Qüestionari a ciutadans catalans amb dret a vot.....	81
10.- Conclusió final.....	87
BIBLIOGRAFIA.....	89

AGRAÏMENTS

Primerament, m'agradaria agrair al meu tutor del treball de recerca, Antonio Pintor González, que ha estat pendent del progrés del treball des del primer dia. M'ha ajudat moltíssim, sobretot en les entrevistes amb els polítics, i m'ha donat confiança i suport. M'ha dedicat part del seu temps sempre que ho he necessitat.

També vull agrair a la meva família que m'ha intentat ajudar tant com han pogut a millorar el treball. Ells sempre han estat pendents de mi amb tot allò que necessités, m'han donat suport i m'han impulsat a superar-me cada dia una miqueta més. Especialment destacar al meu pare, al qual he consultat els meus dubtes i m'ha ajudat amb els seus coneixements.

El mateix amb el meu grup d'amigues que sempre estan amb mi. Hem compartit moments de tot tipus, donant-nos suport les unes a les altres.

Gràcies a les 300 persones que han contestat a l'enquesta, han dedicat part del seu temps en enriquir el meu treball i donar-li forma. Han estat una part essencial.

Especialment, m'agradaria agrair sobretot a tots els partits polítics i representants polítics que han ajudat a que aquest treball es pugui portar a terme, tant els que vaig entrevistar personalment, que es van mostrar molt amables i atents amb mi, com els que han contestat l'enquesta telemàtica. En aquest sentit, m'agradaria destacar a: Ciutadans, ERC, PSC, PPC.

Em sap molt de greu que les altres tendències polítiques hagin ignorat el meu interès i la meva petició, i que no hagin ofert ajuda a una estudiant en aquest tipus d'estudi.

Ha estat un procés enriquidor, malgrat que hi han hagut moments estressants i de col·lapse. Estic molt orgullosa del resultat i d'haver aconseguit allò que hem proposava, he après moltíssim i crescut com a persona i estudiant.

0. INTRODUCCIÓ

Fa poc es van realitzar les eleccions generals a Espanya, unes que han tingut un gran percentatge de participació i una gran repercussió mediàtica. Han estat molt importants, de molta transcendència a causa de la moció de censura realitzada cap al Partit Popular. Juntament amb aquestes, les autonòmiques de Catalunya celebrades fa dos anys en 2017, que van tenir també una gran repercussió i van ser envoltades d'una gran polèmica a conseqüència del desgovern després dels fets esdeinguts l'1 d'octubre, i la consegüent aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola, m'han fet plantejar-me alguns dubtes sobre el sistema electoral present i un interès especial sobre el repartiment d'escons.

És per això que he decidit dedicar el meu treball de recerca de Batxillerat a aquest tema. Tenia molts dubtes sobre l'elecció del tema, quan vaig pensar en aquest, em va agradar. És un tema molt present en l'actualitat, que m'ajudarà a entendre molt més el que passa al meu voltant i ser més conscient de com funcionen les coses.

Té el mateix valor el vot de cada ciutadà català i espanyol? En cas negatiu, el sistema electoral actual és just i moral? Aquesta és la hipòtesi de la qual parteix el meu treball de recerca. Tracta bàsicament d'investigar sobre la llei D'Hondt, si és justa o no, com funciona, d'on prové, diferents opinions dels partits polítics...etc.

Observant els últims resultats de les eleccions anteriorment esmentades m'han sorgit diversos dubtes en relació amb la quantitat de vots i el repartiment d'escons conseqüent. M'agradaria saber i aprendre com funciona la llei electoral al nostre país, l'opinió dels diversos partits polítics, els possibles canvis de llei o sistemes electorals presents en altres països, etc.

Per altra banda, amb aquest treball pretenc adonar-me del que veritablement m'agrada i anar enfocant els meus interessos i gustos. Estic bastant indecisa sobre el meu futur com a estudiant, i d'alguna manera espero que amb aquest treball vagi decidint i aclarint sobre el que vull. El meu objectiu és obtenir un enriquiment personal i obligar-me a superar dificultats i trobar solucions a problemes que puguin aparèixer durant la recerca, amb la intenció de millorar les meves capacitats.

I. MARC TEÒRIC

1. Sistema electoral

Un sistema electoral és un conjunt de regles que determinen com es duen a terme les eleccions i els referèndums i com es determinen els resultats. Els sistemes electorals polítics estan organitzats pels governs, mentre que les eleccions no polítiques poden tenir lloc en empreses, organitzacions sense ànims de lucre i organitzacions informals.¹ És l'estructura composta per les normatives i els processos que, un cop han estat fixats per la llei, permeten als ciutadans intervenir en les decisions polítiques a través del vot (democràcia). Mitjançant aquest sistema, els individus són els electors que seleccionen i escullen als dirigents que ocuparan els diversos càrrecs públics del govern del país al qual pertanyen.²

El sistema electoral engloba tots els mecanismes a través dels quals els ciutadans emeten el seu vot, el recompte dels sufragis i la distribució dels càrrecs relacionada amb els resultats de les eleccions, entre d'altres. Regeixen tots els aspectes relacionats amb els processos de votació, com les dates de quan es realitzaran les eleccions, qui pot votar, qui es pot presentar com a candidat, el funcionament de les paperetes de votació, el mètode electoral pel qual es compten les paperetes, límits en la despesa de campanya, i altres factors que estiguin relacionats i puguin afectar en major o menor mesura als resultats. Els sistemes electorals polítics estan definits per les constitucions i les lleis electorals, en general són conduïdes per comissions electorals i poden usar múltiples tipus d'eleccions per a diferents càrrecs.

Hi ha moltes variacions dins d'un sistema electoral, alguns escullen a un únic guanyador com pot ser un primer ministre, mentre que altres escullen múltiples guanyadors com poden ser els membres d'un govern. Els sistemes electorals més comuns són: l'escrutini majoritari uninominal, el sistema de segona volta electoral, escrutini proporcional plurinominal i la votació preferencial. Alguns sistemes electorals, com els sistemes mixtos, intenten combinar els beneficis dels sistemes no proporcionals i proporcionals.

---

¹ "Sistema electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre." https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

² "Definición de sistema electoral - Qué es, Significado y Concepto." <https://definicion.de/sistema-electoral/>. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

En el cas dels que escullen múltiples guanyadors diferenciem entre Sistemes de pluralitat-majoria, Sistemes de representació proporcional i Sistemes mixtos.

1.1. Tipus de sistemes electorals

1.1.1. Sistemes de pluralitat-majoria

Aquest tipus de sistema és el més antic. Els proponents d'aquest sistema pluralista assenyalen tres avantatges: simplicitat, estabilitat i representació de l'electorat. És fàcil d'entendre, els electors simplement escullen al seu candidat preferit i el guanyador és el candidat que rep el nombre més alt de vots.

Els sistemes pluralistes produeixen usualment forts governs de partits únics, malgrat això, produeixen un sistema polític estable perquè no hi ha necessitats de formar coalicions de govern.

1.1.1.1. Sistema de majoria relativa o simple

El tret distintiu dels sistemes de pluralitat / majoria és que normalment utilitzen districtes unipersonals o uninominals.³ En aquest cas:

S'utilitza el **sistema de majoria relativa o simple**. En aquest sistema a l'elector se li presenten els noms dels candidats postulats i vota seleccionant només un d'ells. El guanyador és aquell que ha obtingut una major quantitat de vots, encara que no hagi obtingut la majoria absoluta.⁴

1.1.1.2. Vot en bloc

També pot ser utilitzat en districtes pluripersonals o plurinominals. En aquest cas:

S'utilitza el **vot en bloc**. Aquest consisteix en el fet que els electors disposen d'un nombre de vots equivalent dels escons amb què compta el districte respectiu. Els guanyadors d'una elecció són els candidats que reben el més alt nombre de vots, van ocupant les posicions sense importar el percentatge que realment aconseguixen.

---

³ "Sistemas de Pluralidad o Mayoría Relativa - Aceproject.org."

<http://aceproject.org/main/espanol/bd/bda01a.htm>. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

⁴ "Aceproject.org." <http://aceproject.org/ace-es/topics/es/esd/esd01/esd01a/esd01a01>. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

1.1.1.3. Vot alternatiu

En el cas d'Austràlia que utilitza un sistema majoritari, fa servir el **vot alternatiu**. Les eleccions sota el sistema de vot alternatiu generalment es verifiquen en districtes uninominals, igual que les celebrades sota sistema de majoria simple. No obstant això, el sistema de vot alternatiu li brinda als electors una major varietat d'opcions al moment de marcar la seva papereta. Més que simplement indicar al seu candidat favorit, els electors els ordenen d'acord amb la seva mida, marcant amb el número "1" al seu favorit, amb el "2" a la seva segona opció, amb el "3" a la tercera i així successivament. D'aquesta manera, el sistema li permet als electors expressar les seves preferències entre els diferents candidats en lloc de només fer-ho pel seu favorit.⁵

1.1.1.4. Doble ronda

A França, s'utilitza el sistema majoritari anomenat **dobla ronda**, que consisteix en: Com el seu propi nom indica, es tracta d'una sola elecció però que s'efectua en dues rondes de votació, la segona de les quals se celebra una o diverses setmanes després. Les característiques d'aquest tipus de sistema varien segons el país on sigui aplicat. En el cas de França, qualsevol candidat que hagi rebut en la primera ronda un percentatge superior a 12.5% dels vots pot contendre en la segona ronda. Després, el candidat que obté el nombre més gran de vots en la segona volta és declarat electe, independentment de si va obtenir o no una majoria absoluta.

En aquest dos països es tracta d'assegurar que el candidat guanyador obtingui la majoria absoluta (més del 50%).

1.1.2. Sistemes de representació proporcional

En aquests tipus de sistemes electorals són en els que el percentatge de vots que reben les candidatures determina de manera proporcional el nombre d'escons que els són assignats en l'òrgan electe. Les seves candidatures no necessiten obtenir majoria relativa en cap districte

---

⁵ "Aceproject.org." <http://aceproject.org/ace-es/topics/es/esd/esd01/esd01d/esd01d01>. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

electoral per poder ser representades en l'òrgan escollit.⁶ Es trien diversos membres del Congrés per cada districte electoral. Aquest sistema incentiva la fragmentació.⁷

L'objectiu d'aquests sistemes és el de reduir deliberadament les disparitats entre el percentatge de la votació nacional obtinguda per un partit i els escons parlamentaris que li corresponen.⁸

Existeixen diverses formes de representació proporcional que són:

1.1.2.1. Representació proporcional per llistes:

Requereix que cada partit presenti una llista de candidats a l'electorat, que els electors votin per un partit i que els partits rebin els seus escons en proporció al seu percentatge de votació nacional. Els candidats guanyadors són presos de les llistes en l'ordre en què s'ubiquen.⁹ És molt utilitzat per a l'elecció de membres de cambres legislatives en molts països.

1.1.2.2. Representació proporcional personalitzada:

Els sistemes de representació personalitzada, utilitzats en països com Alemanya, Nova Zelanda, Bolívia, Itàlia, Veneçuela i Hongria, tracten de combinar els aspectes positius d'ambdós sistemes electorals, tant els proporcionals com els majoritaris.¹⁰

1.1.2.3. Vot Únic Transferible:

Aquest utilitza districtes plurinominals i els votants marquen als candidats en el seu ordre de preferències, de la mateixa manera que en el sistema de vot alternatiu. En la majoria de casos, la indicació de les preferències és opcional i els votants no estan obligats a ordenar a tots els candidats; si volen, poden marcar només un. Després d'explicar el nombre total de primeres

---

⁶ "Escrutinio proporcional plurinominal - Wikipedia, la ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Escrutinio_proporcional_plurinominal. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

⁷ "Sistema electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre." https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

⁸ "Sistemas de Representación Proporcional - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/es/esf.htm>. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

⁹ "Representación Proporcional por Listas - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/es/esf02.htm>. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

¹⁰ "Representación Proporcional Personalizada - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/es/esf03.htm>. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

---

preferències, s'utilitza una operació per establir "la quota" de vots requerits per a l'elecció d'un candidat.¹¹ És utilitzat en països com Irlanda i Malta.

Moltes democràcies noves han escollit sistemes de representació proporcional. Més de vint democràcies establertes i quasi la meitat de totes les democràcies lliures utilitzen alguna variant d'aquest tipus de sistemes.

La fórmula utilitzada per calcular la distribució d'escons, una vegada que els vots han estat comptats, pot tenir un efecte marginal en els resultats electorals. Les fórmules poden basar-se en el "mitjana més alta" o al "residu major". No obstant això, la magnitud dels districtes i els llistats de representació tenen major importància per als resultats generals. Entre més gran sigui el nombre de representants a ser elegits en un districte i més baix sigui el llistat requerit per a la representació en la legislatura, més proporcional serà el sistema electoral i més gran serà l'oportunitat que els petits partits minoritaris obtinguin representació parlamentària.¹²

1.1.3. Sistemes mixtos

Els sistemes electorals mixtos pretenen la combinació del principi majoritari i el proporcional. Aspiren a unir l'eficàcia o estabilitat i la justícia o representativitat.

L'exemple més acabat de sistema electoral mixt és l'alemany que fon una tria majoritària i proporcional al mateix temps. Una part dels diputats és triada per majoria relativa en circumscripcions uninominals (escó directe) i la resta dels escons es trien en els Land per sistema proporcional.¹³

---

¹¹ "Voto Único Transferible — - ACE." <http://aceproject.org/main/espanol/es/esf04.htm>. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

¹² "Sistemas de Representación Proporcional - Aceproject.org." <http://aceproject.org/main/espanol/es/esf.htm>. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

¹³ "Sistemas electorales mixtos." <https://guiasjuridicas.wolterskluwer.es/home/EX0000014793/20080716/Sistemas-electorales-mixtos>. S'hi ha accedit el dia 12 d'oct.. 2019.

1.2. Comparativa sistemes electorals¹⁴

Diferents Sistemes electorals	Avantatges	Inconvenients
Pluralitat-majoria	<ul style="list-style-type: none"> ● Claredat: el partit que guanya s'ho emporta tot, qui perd es queda sense res. ● Estabilitat: majories amb govern estable ● Relació diputat-elector: L'elector coneix més al diputat gràcies a la proximitat que hi ha 	<ul style="list-style-type: none"> ● Poca proporcionalitat: els dos partits més grans surten beneficiats ● Incita a l'abstenció: quan l'elector veu que el seu partit no té possibilitats.
Representació Proporcional	<ul style="list-style-type: none"> ● Proporcionalitat més alta: Millor representació del que ha votat el poble ● Representació de les minories: Tercers o quarts partits poden entrar al Parlament. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Inestabilitat: com més proporcionalitat, més fragmentada està la cambra
Mixte	<ul style="list-style-type: none"> ● Solen agafar el millor de les fórmules majoritàries i les proporcionals. ● Alta proporcionalitat ● Bona relació diputat-elector 	<ul style="list-style-type: none"> ● Dificultat d'entendre: per la majoria de ciutadans pot resultar difícil d'adoptar i entendre tant la forma de votar com l'escrutini.

¹⁴ "El vot més just - UPF."

<https://www.upf.edu/documents/2846463/7201953/97-+El+vot+mes+just.pdf/71eea0b3-2a1f-0a2f-9865-c911e4306c35>. S'hi ha accedit el dia 12 d'oct.. 2019.

1.3. Elector

Els electors són totes aquelles persones que tenen dret a votar. Aquest dret a participar en assumptes públics directament com a votant normalment apareix regulat en normes jurídiques del màxim rang. Generalment la regulació ve inclosa dins de la Constitució pròpia, ja que es tracta d'un dels drets polítics essencials i que tenen a veure amb la democràcia representativa. En concret, el que realment es regula respecte als electors és a partir de quina edat tenen els ciutadans el dret a vot dins dels processos electorals, la capacitat civil o política, la residència o el registre dins d'un cens... tot això sol aparèixer en la Constitució o en les lleis electorals de cada Estat.

Al llarg de la història aquests requisits han anat variant des del sufragi limitat als homes amb certs nivells de renda, propietats o instrucció, amb exclusió de les dones i de la majoria de la població per raons diverses, fins a la generalització igualitària del sufragi. Les edats exigides per realitzar aquesta activitat també han anat variant i les limitacions per raó de gènere, estat civil i fins a l'ofici.

El sistema electoral ha de garantir que el sufragi sigui personal i representi les preferències de cada ciutadà. Això es pot veure pertorbat en llocs on el comportament democràtic encara no estigui establert. Els requisits que defineixen avui el dret de sufragi actiu són l'edat, la ciutadania i el fet de gaudir plenament dels drets civils i polítics. Al costat d'ells, el registre en el cens electoral apareix en certs casos com un requisit necessari per al seu exercici en cada cas concret. I pot tenir alguna rellevància el lloc de residència en el moment de la votació.¹⁵

1.4. Circumscripcions electorals

Són les subdivisions territorials per escollir els membres d'un cos legislatiu. Relacionat amb la dinàmica natural de la demografia, les circumscripcions varien amb el temps, poden créixer o decreixer, crear-se noves o desaparèixer..., etc. Per això és necessari revisar-les periòdicament estudiant l'equilibri poblacional en els districtes electorals.

El fet de definir o indicar els districtes electorals, és una tasca que depèn de diversos factors. S'ha de prendre en consideració diversos aspectes socials, econòmics, qüestions legals, complexos aspectes metodològics i tècnics que evitin biaixos que puguin generar de forma involuntària iniquitat electoral.

---

¹⁵ "Sistema electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre." https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

La mida d'una circumscripció no és definida per la seva extensió territorial o el seu volum demogràfic, sinó pel nombre d'escons assignats a aquesta. Poden estar classificades, segons la seva magnitud, com a uninominals i plurinominals.¹⁶

1.4. 1. Tipus de circumscripcions

1.4.1.1.Circumscripcions uninominals:

Són el tipus de circumscripcions on es tria a un sol diputat, és a dir,¹⁷resulta electe un únic membre per un òrgan compost per múltiples membres, com un parlament. Són usades per a les eleccions legislatives a Austràlia, EEUU (Congrés federal i legislatures estatals), Canadà, Regne Unit, França (segona volta electoral) i l'Índia. S'utilitzen en sistemes electorals tan comuns com l'escrutini majoritari uninominal i la segona volta electoral.¹⁸

1.4.1.2.-Circumscripcions plurinominals

Són aquelles on són triats dos o més escons, és a dir,¹⁹resulten electes dos o més membres per un òrgan compost per múltiples membres, com un parlament. S'utilitzen en sistemes electorals com l'escrutini majoritari plurinominal i escrutini proporcional plurinominal. Uns exemples de països on també s'empra és Austràlia o Índia, que per a escollir els membres de la cambra baixa del parlament utilitzen les uninominals, mentre que per als membres de la cambra alta utilitzen aquest tipus.

Una variant d'aquest tipus és, la:

1.4.1.2.1. circumscripció única.

Aquesta consisteix que l'electorat de tot el territori estatal és considerat com a única circumscripció electoral. És molt comú en la majoria de països en les eleccions al Parlament Europeu i sobretot a Israel i Holanda. No es diferencien els vots per província sinó que tots els vots d'un mateix partit es sumen per aconseguir escons.²⁰

---

¹⁶ "Circunscripción electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_electoral. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

¹⁷ "Circunscripción electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_electoral. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

¹⁸ "Circunscripción uninominal - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_uninominal. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

¹⁹ "Circunscripción electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_electoral. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

²⁰ "Circunscripción plurinominal - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_plurinominal. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

1.5. Votació

Dins del sistema electoral, la votació és la forma amb la qual els electors escullen o trien entre diverses opcions. En el cas de les eleccions polítiques, es tria d'entre els càrrecs públics. També es poden emprar per a moltes altres activitats com per atorgar premis, triar entre diferents plans d'acció, determinar la solució a problemes complexos, etc...

El sistema de votació com a tal, consisteix en totes aquelles regles que regulen i regeixen com poden expressar els seus desitjos i preferències els votants i com s'agreguen o s'utilitzen aquests desitjos per arribar a un resultat final. El camp que s'encarrega d'estudiar com funciona, quines característiques i peculiaritats té un sistema de votació es diu teoria de votacions, un subcamp de les ciències polítiques i les matemàtiques. Va néixer i es va començar a desenvolupar cap al segle XVIII i des de llavors, s'han produït moltes propostes de sistemes de votació.

La regla de la majoria diu que si més de la meitat dels votants es decanten per una de les opcions, aquesta ha de ser el resultat únic de l'elecció. Aquest es pot considerar com el sistema de votació més senzill. Però moltes votacions requereixen regles més complexes, especialment si hi ha més de dos resultats possibles.

Dins d'un sistema de votació, s'especifica la forma en la qual s'ha de realitzar, el rang de vots possibles i el mètode de compte per a determinar el resultat. El resultat pot ser simple o amb múltiples guanyadors, com succeeix en les eleccions d'una legislatura. També permet distribuir el poder entre els votants i com es divideixen els votants en circumscripcions, els resultats dels quals es tenen en compte independentment.

Cal remarcar que un sistema de votació, no especifica com serà el vot físicament, ni de quina manera els vots es mantenen en secret o si no ho fan, ni com s'ha de verificar que els vots es compten correctament o qui ha de poder votar. Perquè aquests aspectes són tractats i regulats pels sistemes electorals.²¹

---

²¹ "Sistema de votación - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_de_votaci%C3%B3n. S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

1.5. 1. Tipus de vots

Els diferents tipus de vots que podem trobar dins d'unes eleccions, són els següents:

1.5.1.1. Vot afirmatiu

També és anomenat vot positiu. Dins de la política aquest vot representa la voluntat de l'elector dirigida a favor d'un o més candidats, i que es manifesta mitjançant boleta oficialitzada tot i que aquesta pot patir de trencaments, ratllades de candidats, agregats o substitucions (borratina), sempre que l'encapçalat roman intacte i es pugui apreciar de manera clara la voluntat de l'elector. En el cas que en un mateix sobre es trobin dues o més butlletes oficialitzades corresponents al mateix partit i categoria de candidats, només es computarà una d'elles destruint les restants.

1.5.1.2. Vot nul

Els vots nuls són considerats aquells que han sigut emesos mitjançant una boleta no oficialitzada (eleccions anteriors, d'altres districtes, etc.) o que contingui defectes formals suficients per anul·lar-lo. També seran considerats nuls aquells que dins del sobre juntament amb la butlleta hi hagi elements estranys com poden ser monedes, estampetes, papers extraoficials, etc. En el cas que en el sobre es trobin dues o més butlletes de la mateixa categoria de candidats i diferent agrupació política també es considerarà com a nul. Encara que la butlleta estigui oficialitzada, també podrà ser anul·lada per destrucció parcial, defecte o ratllades que no permetin esbrinar de manera clara i precisa, el nom del partit i la categoria de candidats a triar.

1.5.1.3. Vot en blanc

Els vots en blanc són aquells on el sobre es troba buit o amb qualsevol paper de color, sense inscripcions o imatges. Encara que no contingui la butlleta oficialitzada, es considera un vot vàlid que representa la manifestació de la voluntat de l'elector d'abstenir-se a escollir entre les diferents propostes. És una manera de manifestar i demostrar la disconformitat amb tots els candidats i propostes dels partits polítics que es presenten.

1.5.1.4. Vot recorregut

Són els vots els quals la validesa o nul·litat són qüestionades per qualsevol fiscal present en la taula electoral. En aquest cas el fiscal ha de fundar la seva comanda amb una expressió concreta de les causes que s'adjuntaran sumàriament en volant especial que proveirà la Junta. Aquest volant s'adjuntarà a la butlleta i sobre respectiu, i serà subscrit pel fiscal qüestionant, qui haurà de consignar el seu nom, cognom, nombre de document cívic, domicili i partit al qual pertany. Són vots comptabilitzats però no oberts ni escrutats en la mateixa taula electoral. La validesa o la nul·litat queda decidida per la Junta.

1.5.1.5. Vot impugnat

Són els vots emesos per un elector el qual la seva identitat ha estat qüestionada per les autoritats de la taula o per fiscals. El procés és molt semblant al del vot recorregut. Els fiscals o autoritats que qüestionen la identitat, han de fundar les seves comandes amb una expressió concreta de les causes dins d'un formulari especial proveït per la Justícia Nacional Electoral. Això s'adjuntarà al sobre amb la butlleta, juntament amb les dades personals del qüestionant i la seva signatura. S'envia al Jutjat Federal o a la Junta Electoral Nacional on es decidirà finalment el resultat.²²

1.5.1.6. *Abstenció

És l'acte pel qual un ciutadà amb dret a vot en unes eleccions decideix no exercir aquest dret. Es pot donar tant en unes eleccions generals com en un procediment parlamentari, el representant està present a la votació però no vota. En aquest cas aquestes persones s'atenen al resultat del vot dels electors que si van votar. Una alta abstenció fa que es perdi el bé públic de la democràcia.²³ No té conseqüències jurídiques per al titular del dret, amb excepció d'aquells països on el sufragi és obligatori. La quantitat d'abstenció en un procés electoral pot tenir incidència en el resultat, pot beneficiar o perjudicar a determinades opcions polítiques.

---

²² "¿Cuáles son los diferentes tipos de votos? - Infobae." 10 d'ag.. 2017, <https://www.infobae.com/politica/2017/08/10/voto-blanco-voto-nulo-voto-impugnado-cuales-son-las-diferencias/>. S'hi ha accedit el dia 4 de set.. 2019.

²³ "Abstención - Wikipedia, la enciclopedia libre." <https://es.wikipedia.org/wiki/Abstenci%C3%B3n>. S'hi ha accedit el dia 14 de nov.. 2019.

1.6. Escrutini

L'escrutini de vots es tracta del recompte efectiu d'aquests. Requereix una sèrie de principis fonamentals que són: transparència, seguretat, professionalisme, exactitud, confidencialitat, puntualitat, responsabilitat o rendició de comptes i equitat²⁴

És un moment crucial en unes eleccions. Durant la celebració d'aquestes, per ocupar càrrecs estatals el sistema està especialment reglamentat i controlat per evitar el frau electoral.

Existeixen dos sistemes d'escrutini: escrutini manual i escrutini electrònic.

1.6.1. L'escrutini manual: es realitza bàsicament en tres etapes successives, que són:

- Recompte vot per vot de cada urna de la taula.²⁵

El procés de l'escrutini en les taules electorals és:

1. El president o presidenta extreu, un a un, els sobres de l'urna i llegeix en veu alta la denominació de la candidatura votada.
  2. El president o presidenta ha de mostrar cada papereta als vocals, interventors i apoderats.
  3. Finalitzat el recompte, es resolen per majoria els possibles dubtes o propostes que hi pugui haver.
  4. Posteriorment, el president o presidenta ha d'anunciar en veu alta el resultat, especificant el nombre d'electors censats, el de certificats censals aportats, el nombre de paperetes nul·les, el de vots en blanc i el de vots obtinguts per cada candidatura.
  5. Es penja a la porta del col·legi electoral una còpia de l'acta d'escrutini.²⁶
- Escrutini provisorio dels telegrams
  - Escrutini definitiu

L'escrutini general o definitiu (art. 103 i ss. LOREG) es realitza el tercer dia següent al de la votació per la Junta Electoral que li correspongui. És un acte únic i té caràcter públic. El

---

²⁴ "Sistema electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre." https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

²⁵ "Escrutinio - Wikipedia, la enciclopedia libre." <https://es.wikipedia.org/wiki/Escrutinio>. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

²⁶ "Procesos Electorales-Escrutinio de las Mesas Electorales." https://www.caib.es/sites/processoselectorales/es/escrutinio_de_las_mesas_electorales-64198/. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

President estén l'acta de constitució de la Junta signada per ell mateix, els vocals i el secretari i pels representants i apoderats de les candidatures degudament acreditats.

1. La sessió d'escrutini s'inicia llegint el secretari les disposicions legals. A continuació es procedeix a l'obertura dels sobres (sobre número 1 amb la documentació electoral corresponent a cada taula) que es van lliurar, el dia de les eleccions en els jutjats.
2. El secretari ha de donar compte dels resums de votació de cada taula. Durant l'escrutini la Junta no pot anul·lar cap acta ni vot, es limita a verificar el recompte i la suma dels vots en les corresponents taules segons les actes o les còpies de les actes de les taules. Si hi ha error material o de fet, o aritmètic es procedirà a la seva esmena.
3. L'acte d'escrutini no s'ha d'interrompre i haurà de concloure no més tard del sisè dia posterior al de les eleccions.²⁷

1.6.2. L'escrutini electrònic encara no s'ha generalitzat, i a més d'existir qüestions de despesa excessiva per a molts països, ha generat també crítiques sobre els mecanismes de control del recompte.²⁸

1.7. Fòrmula electoral

És el criteri que determina el guanyador d'unes eleccions. També el podem definir com el càlcul matemàtic, mitjançant el qual es distribueixen els escons d'una assemblea en funció dels vots de l'electorat. La fórmula electoral afectarà moltes altres variables del procés de les eleccions. En particular, té cert efecte en el tipus de papereta i en el procediment d'escrutini.²⁹ Les fórmules electorals es classifiquen en dos grans grups, que són: majoritàries i proporcionals.

1.7.1. Majoritàries

Les fórmules majoritàries actuen assignant com a vencedor a aquell candidat que aconsegueix el nombre més gran de vots. D'aquesta manera, resolen el problema de traduir vots aconseguits pel candidat o llista de candidats en nombre d'escons. El principal objectiu

---

²⁷ "Escrutinio - Elecciones a las Cortes Generales 2019."

<https://www.generales2019.infoelecciones.es/es/informacion-general/resuelva-sus-dudas/escrutinio.htm>. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

²⁸ "Escrutinio - Wikipedia, la enciclopedia libre." <https://es.wikipedia.org/wiki/Escrutinio>. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

²⁹ "Sistema electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre." https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral. S'hi ha accedit el dia 5 de set.. 2019.

---

d'aquesta fórmula és distingir entre vencedors i perdedors; per això, només cal la diferència d'un sol vot per guanyar o perdre.

1.7.2. Proporcionals

Les fórmules proporcionals pretenen distribuir els llocs entre les candidatures presentades en funció del nombre de vots obtinguts per cadascuna d'elles: es tracta de determinar el pagament en nombre de vots que costa un escó.³⁰

1.7.3. Mixtes

Les fórmules mixtes pretenen agafar el millor de les fórmules majoritàries i de les proporcionals.³¹

1.8. Diferents mètodes electorals

A Espanya, actualment, el mètode utilitzat és el **sistema o llei D'Hondt** que explicaré més endavant i amb més detall (**pàg. 31**).

A continuació assenyalaré alguns dels mètodes electorals utilitzats en altres països com per exemple el **first-past-the-post** a EEUU i el **Sainte-Laguë** utilitzat a Alemanya, a més d'altres països. Explicaré breument cadascun dels dos, un de sistema de pluralitat-majoria i l'altre d'un sistema de representació proporcional.

1.8.1. First-past-the-post (EEUU)

Aquest mètode pertany a un sistema electoral de tipus pluralitat-majoria, on el candidat, amb el nombre més gran de vots és escollit. En el cas dels EEUU, és el partit amb el nombre de vots més elevats qui assoleix la totalitat dels representants designats per a aquell estat, a excepció de Maine i Nebraska, que segueixen un sistema de representació proporcional.

Cal destacar que no hi ha cap requisit que marqui un percentatge mínim per obtenir representació, i que el nombre de representants assignats tampoc segueix una relació estrictament proporcional al nombre total de vots. Tampoc hi ha cap requisit o llindar mínim

---

³⁰ "Fórmula electoral." <http://sil.gobernacion.gob.mx/Glosario/definicionpop.php?ID=103>. S'hi ha accedit el dia 9 de set.. 2019.

³¹ "El vot més just - UPF."

<https://www.upf.edu/documents/2846463/7201953/97-+El+vot+mes+just.pdf/71eea0b3-2a1f-0a2f-9865-c911e4306c35>. S'hi ha accedit el dia 12 d'oct.. 2019.

---

de participació exigible per poder considerar el procés com a vàlid, és a dir, encara que la participació hagi sigut inferior al 50%.³²

1.8.2. Sainte-Lagüe (Alemanya)

És un mètode no només utilitzat a Alemanya, sinó també a Nova Zelanda, Noruega, Suècia, Dinamarca, Bòsnia Hercegovina, Letònia, Kosovo, en els estats alemanys d'Hamburg i Bremen, i a l'Equador per a les eleccions legislatives. El seu nom prové del matemàtic francès André Sainte-Lagüe (1882-1950)

Pertany als sistemes electorals de representació proporcional per llistes electorals i pretén assignar escons.

Es caracteritza perquè igual que en la llei D'Hondt, es divideix el nombre de vots emesos per a cada partit entre el nombre de càrrecs electes amb què compta cada circumscripció, la diferència que hi ha amb aquest és que utilitza com a divisors els nombres senars. D'aquesta manera, la preponderància dels partits amb més vots a mesura que aconseguen escons no és tan dràstica com en el cas de la Llei D'Hondt.³³

En aquests tipus de mètodes tracten d'assignar els escons a les llistes de manera proporcional al nombre de vots rebuts, tot i que no és possible assolir la proporcionalitat exacta. De tots els mètodes que s'utilitzen comunament per a la conversió proporcional de vots en escons, és un dels que aconseguen major proporcionalitat.³⁴

---

³² "Sistema electoral dels Estats Units d'Amèrica - Viquipèdia, l'...."

https://ca.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral_dels_Estats_Units_d%27Am%C3%A8rica. S'hi ha accedit el dia 11 de set.. 2019.

³³ "Así es el método Sainte-Laguë para el recuento de voto que ...." 9 de febr.. 2018,

<https://www.diarioinformacion.com/nacional/2018/02/09/metodo-sainte-lague/1986861.html>. S'hi ha accedit el dia 11 de set.. 2019.

³⁴ "Método Sainte-Laguë - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/M%C3%A9todo_Sainte-Lagu%C3%A9. S'hi ha accedit el dia 11 de set.. 2019.

2. Evolució des de l'origen del sistema electoral a Espanya fins avui.

2.1. Inicis del dret electoral a Espanya: 1810-1820

Hem de situar l'inici del dret constitucional en el nostre país en 1810, quan a Espanya es van celebrar unes eleccions generals per a la composició i elecció de diputats per a les Corts de Cadis.

Això es va desenvolupar en un context de caràcter bèl·lic durant les guerres napoleòniques, en el nostre cas exactament durant la Guerra de la Independència Espanyola.

Els espanyols no acceptaven ni reconeixien la figura de José I Bonaparte com el seu rei, tot i que legislativament el traspàs de la corona era irreprotxable. El buit de poder i la necessitat d'una defensa cap a la invasió de l'exèrcit de Napoleó es van haver d'organitzar les Juntes Provincials que van assumir la sobirania. A partir d'aquestes es constitueix la Junta Central que va assumir tots els poders sobirans i es va establir com a màxim òrgan de govern. La Junta Central va encapçalar la resistència i va convocar finalment una reunió de Corts extraordinàries a Cadis.

En aquesta trobada apareixen ja les maneres d'escollir els diferents representants (parroquials, de partit i provincials), el mapa electoral amb la distribució de diputats per circumscripcions (en 32 circumscripcions amb més d'un diputat i dos amb un de sol. Les colònies espanyoles a Amèrica triaven 29 diputats), la composició i funcions de la Junta encarregada de fer complir la instrucció i presidir les eleccions de Diputats a les capitals de província, els requisits per votar i per ser escollit, i la fórmula electoral (majoritària, on el guanyador és aquell que rep el nombre més gran de vots, i el votant pot triar un únic candidat). En el cas del sufragi va ser en aparença, universal masculí i indirecte. Es diu en aparença, ja que realment encara que es definia universal, s'havia de 'tenir casa oberta' (es requeria que el votant comptés amb alguna indústria). Es triava un Procurador o Diputat de Corts per cada 50.000 "ànimes" d'una província, servint com a referència el cens espanyol que va ser publicat en 1797.

La instrucció va complir una funció com a primera disposició electoral i va servir com a inspiració per a la Constitució de 1812, que va regular amb extraordinària minuciositat tot el procés electoral, al qual dedica els articles 27 a 103, convertint-se en una autèntica norma

electoral. És un text dels més liberals dels seus temps i que sempre ha representat per als espanyols el símbol de les llibertats polítiques. Recull moltes idees de la revolució francesa i de la primera constitució dels EEUU, i es va inspirar igualment en les velles tradicions democràtiques dels municipis espanyols, que van recuperar la seva antiga condició d'institucions electives (els municipis en la història política i democràtica espanyola han estat sempre una peça clau per a la defensa de les llibertats). Va inspirar no només a les posteriors constitucions espanyoles sinó que va servir de base per a la redacció de les primeres constitucions dels nous estats independents llatinoamericans. És per això que moltes de les primeres lleis electorals redactades al segle XIX en els països de llengua espanyola a banda i banda de l'Atlàntic van tenir com a punt comú aquest text constitucional.

La Constitució estableix un sistema de representació nacional (art. 27), preveu una regulació més exhaustiva que la inclosa en la Instrucció de 1810, incloent-hi "la manera de formar-se les Corts", on es preveu que hi haurà 1 diputat "per cada 70.000 ànimes", juntament amb la forma en què es procedirà al nomenament de Diputats de Corts a partir de les eleccions a la parròquia, el partit i la província, introduint, al costat dels requisits exigits per a ser elector i candidat, per primera vegada, supòsits d'inelegibilitat.

El sufragi va ser universal masculí i indirecte "per als ciutadans", tot i que la Constitució va incloure dues exigències que no van arribar aplicar: una capacitària per al sufragi actiu (des de 1830 havien de saber llegir i escriure, art. 25.6) i una censatària per al passiu (els candidats a les Juntes de Província havien de posseir una renda anual proporcionada procedent de béns propis, art.92.). Per primera vegada primera, el vot és secret, però únicament en les eleccions de les juntes electorals de partit.³⁵

La Constitució establí la sobirania en la nació, la monarquia constitucional, la separació de poders, la limitació dels poders del rei, el sufragi universal masculí indirecte, la llibertat d'impremta, la llibertat d'indústria, el dret de propietat o la fonamental abolició dels senyoriis, entre altres qüestions.

Les previsions constitucionals van tenir el seu complement en el Reial Decret del Ministeri de Governació de la Península de convocatòria a Corts i instruccions per a l'elecció dels diputats, de 22 de març de 1820. El nombre de diputats a triar era de 149 (1 per cada "70.000

---

³⁵ "el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."
<https://dialnet.unirioja.es/download/articulo/6536536.pdf>. S'hi ha accedit el dia 4 de jul.. 2019.

ànimes"), amb 54 suplents, que tenien dret a cent deu reals billons diaris per raó de dietes, que abonaran les respectives províncies "(art. 11).³⁶

2.2. La consolidació del dret electoral: 1834-1868.

La Constitució de 1812 va ser abolida pel rei Fernando VII l'any 1814. Després de la seva mort l'any 1833, la seva dona Maria Cristina de Borbón-Dos Sicílies va accedir al tron en qualitat de Regent. És llavors, quan el 1834 es redacta l'Estatut Reial de 1834. En aquest, es creaven unes noves Corts a mig camí entre les Corts estamentals i les modernes, ja que estaven integrades per un Estament de Prínceres (o cambra alta, a imitació de la Cambra dels Lords britànica), els membres no eren escollits sinó que eren designats per la Corona entre la noblesa i els posseïdors d'una gran fortuna; i un Estament de Procuradors (o cambra baixa, a imitació també de la Cambra dels Comuns britànica), els membres eren elegits mitjançant un sufragi molt restringit que incloïa a poc més de 16.000 persones, sobre una població de 12 milions d'habitants.

L'ambigüitat i poca claredat d'aquest Estatut va fer que apareguessin diferents formes del règim electoral.³⁷

Durant el primer decret de 1834, es va establir un sistema d'elecció indirecta de dos graus per als procuradors. En funció d'aquesta manera d'elecció, a través d'un sufragi censatari i capacitari, les juntes electorals de Partit triarien als electors de les Juntes de Província, que al seu torn designarien als procuradors de la seva circumscripció.³⁸

El segon de 1836 va anar molt més enllà i va ser molt més extens, va suposar i és considerat com la primera norma 'moderna' de la història electoral espanyola: va regular el nombre de diputats, les exigències del sufragi actiu i passiu, la formació de les llistes del cens, amb la possibilitat de presentar reclamacions, la manera d'exercir el vot, fins i tot a través de l'ajuda d'un altre elector, quins vots havien de considerar nuls, l'escrutini i la formalització d'actes

---

³⁶ "Constitución española de 1812 - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1812. S'hi ha accedit el dia 4 de jul.. 2019.

³⁷ "Estatuto Real de 1834 - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Estatuto_Real_de_1834. S'hi ha accedit el dia 4 de jul.. 2019.

³⁸ ""Evolución histórica del sistema electoral español", Enrique Roldán ...."

<http://www.radical.es/info/5582/evolucion-historica-del-sistema-electoral-espanol-enrique-roldan-canizares>. S'hi ha accedit el dia 4 de jul.. 2019.

electorals, les potestats dels presidents de les juntes, va parlar ja de "Taules", "paperetes", "urna electoral", etc...

Després de la constitució de 1837, apareixen diverses modificacions en matèria electoral. La llei electoral llavors, és inspirada pel liberalisme progressista i per la reforma electoral anglesa de 1832.³⁹ Estableix un sistema censatari i capacitari que, a través d'una fórmula majoritària, donaria lloc a l'elecció de 241 diputats i 134 suplents, representant cada un d'ells a 50.000 ciutadans, i que seran escollits per tres anys.

En 1845 es consolida una nova constitució durant el regnat d'Isabel II, que és el resultat de modificar la constitució anterior tant de manera que apareix un text constitucional completament diferent.⁴⁰ En aquesta, desapareix la sobirania nacional i s'estableix una sobirania compartida on la potestat de fer les lleis resideix en les Corts amb el Rei, que augmenta considerablement el seu poder i autonomia. El Congrés perd poder davant del rei i es planteja una limitació de sufragi que es farà efectiva amb la llei electoral de 1846. En aquesta llei, el senat és nomenat pel Rei, desapareix totalment la base democràtica d'aquest nomenament. Si bé es fa entre determinades categories i renda, es fa sense ratificació popular. A més, s'accentua una major garantia de conservadorisme, en ser nomenats amb caràcter vitalici.⁴¹ Desapareixen els Diputats suplents i es determina que el Congrés de Diputats comptaria amb 349 diputats. Aquests serien triats pel mateix nombre de districtes electorals, establint-se que cada Diputat seria triat per un districte que reuniria 35.000 "ànimes", exceptuant aquelles situacions en què sobressin 17.500 ànimes. En aquest cas, es constituïria un districte més, el que suposaria l'elecció d'un altre Diputat.⁴²

Després, va arribar la Constitució de 1856 que mai va arribar a ser promulgada.

---

³⁹ "el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."

<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6536536.pdf>. S'hi ha accedit el dia 3 de jul.. 2019.

⁴⁰ ""Evolución histórica del sistema electoral español", Enrique Roldán ...."

<http://www.radical.es/info/5582/evolucion-historica-del-sistema-electoral-espanol-enrique-roldan-canizares>. S'hi ha accedit el dia 3 de jul.. 2019.

⁴¹ "Constitución española de 1845 - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1845. S'hi ha accedit el dia 3 de jul.. 2019.

⁴² "18 de marzo de 1846 - Csic." <http://humanidades.cchs.csic.es/ih/paginas/jrug/leyes/18460318.doc>. S'hi ha accedit el dia 3 de jul.. 2019.

2.3. La revolució del sufragi universal masculí: 1868-1931

Després de la Revolució de 1868, que va enderrocar la reina Isabel II i va acabar amb el sistema polític liberal moderat, es van convocar eleccions a Corts Constituents. El sistema electoral havia de canviar també en un sentit democràtic. Així doncs, el 9 de novembre de 1868 es va publicar un decret fonamental en la història electoral espanyola, ja que va establir el sufragi universal masculí. L'edat electoral va continuar sent de 25 anys, havien d'estar inscrits en el padró de veïnatge (municipal), amb les excepcions d'aquells que estiguessin processats i / o sentenciats per delictes criminals, incapacitats, o que fossin deutors amb l'Estat . El Decret passava a establir els requisits per a poder ser elegit regidor, diputat regional i diputat a les Corts, però sense cap condició censatària. També verificava el procediment electoral per als tres nivells: municipal, provincial i general.⁴³

Les primeres eleccions en què es va aplicar el sufragi universal van ser les municipals de 18 de desembre de 1868 i, poc després, les eleccions a Corts Constituents del 15 al 17 de gener de 1869.⁴⁴

Amb la constitució de 1869 establerta, aprovada sota el Govern Provisional de 1868-1871, després del triomf de la Revolució de 1868 que va posar fi al regnat d'Isabel II, es van celebrar les eleccions a Corts Constituents. En aquestes, celebrades per sufragi universal, els va donar dret al vot a gairebé quatre milions d'homes majors de 25 anys, dels quals més de la meitat eren analfabets. Les eleccions es van realitzar mitjançant un sistema electoral en què la circumscripció era la província, dividint aquelles la població fos més gran, de manera que van resultar en total 82 circumscripcions electorals. El Congrés s'havia de renovar totalment cada tres anys i el Senat per quartes parts també. A més, assegura que els senadors i diputats representen a tota la Nació, i no exclusivament als lectors que els nomenaren.⁴⁵ El 20 d'agost de 1870 es va publicar una nova disposició electoral que, sense separar-se molt del que estableix 1868, va portar algunes novetats: districtes unipersonals per a l'elecció de diputats, i

---

⁴³ "Los sistemas electorales en el Sexenio Democrático."

<https://losojosdehipatia.com.es/cultura/historia/los-sistemas-electorales-en-el-sexenio-democratico/>. S'hi ha accedit el dia 3 de jul.. 2019.

⁴⁴ "el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."

<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6536536.pdf>. S'hi ha accedit el dia 3 de jul.. 2019.

⁴⁵ "Constitución española de 1869 - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1869. S'hi ha accedit el dia 7 de jul.. 2019.

l'establiment d'una retribució per a diputats i senadors. Cada província es dividia en tants districtes electorals quants fossin els Diputats a triar segons la seva població; hi hauria un districte per cada 40.000 persones. La Llei de l'11 de gener de 1871 és important en la història electoral espanyola perquè va establir la divisió dels districtes electorals per a les eleccions a diputats a Corts, i que es va mantenir fins a la Segona República. La Primera República va portar un nou sistema electoral amb la Llei d'11 de març de 1873. Va suprimir el Senat i es va disminuir l'edat dels electors (barons) a 21 anys, elevant el cens electoral fins al 27%.⁴⁶

Amb la Constitució de 1871, que va sorgir com un préstec constitucional desenvolupat per un grup de 600 notables, antics senyors i diputats anteriors de la legislatura, dissenyats per Cánovas del Castillo. En aquesta, el poder legislatiu és compartit entre les Corts i el rei, podent aquest últim vetar lleis i dissoldre les càmeres. Les Corts són bicamerals, amb un senat format per designació reial i un congrés elegit per sufragi directe. No es pronuncia respecte al tipus de sufragi ni tampoc respecte al tipus de sistema electoral, fins a l'any 1890 en què passa a ser sufragi universal masculí. La Constitució va incloure una cambra alta de 360 membres composta per senadors per dret propi, vitalicis nomenats per la Corona i senadors elegits per les corporacions de l'Estat i els majors, i una Cambra baixa integrada per uns diputats per cada 50.000 habitants en els termes que establís la llei.⁴⁷

Amb la llei del 28 de desembre de 1878 es tracta de tornar al sufragi censatari. Es requereix als electors que siguin espanyols de més de 25 anys, que sigui contribuent dins o fora del mateix districte, per la quota mínima per al tresor de 25 pessetes anuals per contribució territorial o de 50 per subsidi industrial. Per adquirir el dret electoral, s'havia de pagar la contribució territorial amb un any d'antelació, i el subsidi industrial amb dos anys. La proporció de diputats per habitants era d'un per cada 50.000.

No va ser fins a l'any 1890 que Espanya va recuperar el sufragi universal amb la llei del 26 de Juny. En 1897 es "va adaptar" per Reial Decret de 25 de novembre per a les eleccions a les illes de Cuba i Puerto Rico.

---

⁴⁶ "Los sistemas electorales en el Sexenio Democrático."

<https://losojosdehipatia.com.es/cultura/historia/los-sistemas-electorales-en-el-sexenio-democratico/>.

S'hi ha accedit el dia 7 de jul.. 2019.

⁴⁷ "Constitución española de 1876 - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1876. S'hi ha accedit el dia 7 de jul.. 2019.

Per la seva banda, la Llei 8 d'agost de 1907 va configurar, també per primera vegada, el vot com un dret i un deure, amb sancions per al supòsit d' incompliment.⁴⁸

2.4. Sistema electoral espanyol durant la II República Espanyola: 1931-1936

La II República Espanyola va existir a Espanya entre el 14 d'abril de 1931, quan es va substituir la monarquia d'Alfons XIII, i l'1 d'abril de 1939, quan va acabar la Guerra Civil, i va començar la dictadura franquista.

El Govern provisional de la República, format per liberals, republicans i socialistes, va aprovar per decret unes noves regles electorals per convocar eleccions a una assemblea (Corts) Constituent⁴⁹ El Govern Provisional va promulgar un decret perquè es corregissin els errors del cens electoral i s' incloguessin en qualitat d'electors als homes majors de 23 i menors de 25 anys, a més, va permetre l'elecció de les dones i el clergat, i va establir que, com a regla, la circumscripció seria la província, triant-se un diputat per cada 50.000 habitants. També es va introduir la figura d' interventor dels partits polítics.⁵⁰

Durant l'any 1931 es va aprovar la Constitució de 1931, aprovada el 9 de desembre per les Corts Constituents, després de les eleccions generals, i es van iniciar les primeres reformes.⁵¹

En aquesta, en el seu article 36 posava: "els ciutadans d'un i altre sexe, majors de vint-i-tres anys, tindran els mateixos drets electorals segons determinin les lleis", un gran pas endavant amb la permissió i el dret de vot de les dones. A més, en l'article 52 deis: " el Congrés dels Diputats es compon dels representants elegits per sufragi universal, igual, directe i secret "⁵²

---

⁴⁸ "el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."

<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6536536.pdf>. S'hi ha accedit el dia 7 de jul.. 2019.

⁴⁹ "(PDF) BREVE HISTORIA DEL SISTEMA ELECTORAL EN ESPAÑA." 22 de febr.. 2017,

https://www.researchgate.net/publication/313879638_BREVE_HISTORIA_DEL_SISTEMA_ELECTORAL_EN_ESPANA. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

⁵⁰ "el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."

<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6536536.pdf>. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

⁵¹ "Constitución española de 1931 - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1931. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

⁵² "el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."

<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6536536.pdf>. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

També es van aportar dos altres canvis remarcables dins la llei, que van ser: En primer lloc la modificació del criteri emprat per donar vàlida una elecció, requerint que almenys un dels candidats hagués obtingut el 40 % dels vots escrutats, i la resta dels candidats serien proclamats només que haguessin obtingut més del 20% dels vots. En cas que això no succeís, la votació es declarava nul·la i dues setmanes després s'havia d'efectuar una segona volta, a la qual només podien participar les llistes que tinguessin algun candidat que hagués obtingut almenys un 8% dels vots. En segon lloc, es va elevar el nombre d'habitants que permetien a una ciutat convertir-se en circumscripció electoral separada de la seva província, que va passar de 100.000 a 150.000 habitants segons el cens de 1930. Això va suposar la reducció del nombre total de circumscripcions de 63 a 60.⁵³

2.5. Parèntesi dins el sistema electoral espanyol durant la dictadura franquista: 1939-1975

Un cop finalitza la Guerra Civil espanyola, comença la dictadura franquista. Es coneix com el període de la història contemporània d'Espanya corresponent amb l'exercici pel general Francisco Franco de la Prefectura de l'Estat i amb el desenvolupament del franquisme.⁵⁴

No podem parlar d'un comportament electoral a Espanya, ja que sense sufragi universal ni llibertats públiques no es poden estudiar seriosament unes eleccions.⁵⁵

Durant aquest període, l'any 1942, apareixen les Corts franquistes, oficialment anomenades Corts Espanyoles, una institució que va funcionar com un pseudo parlament corporatiu o orgànic. Pretenien presentar-se com l'òrgan superior de participació del poble espanyol en les tasques de l'Estat i, en teoria, la seva funció principal era l'elaboració i aprovació de les lleis, però el poder legislatiu estava reservat al cap d'Estat, el mateix Franco.

---

⁵³ "Legislación electoral de la Segunda República Española - Wikipedia ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_de_la_Segunda_Rep%C3%ABlica_Espa%C3%B1ola. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

⁵⁴ "Dictadura de Francisco Franco - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Dictadura_de_Francisco_Franco. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

⁵⁵ "Las elecciones del franquismo | Edición impresa | EL PAÍS." 23 d'ag.. 1977,
https://elpais.com/diario/1977/08/23/madrid/241183461_850215.html. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

És per això que no podem considerar un sistema electoral com a tal, ja que, ni es consentien els partits polítics ni hi havien eleccions democràtiques.⁵⁶

2.6. Nou sistema electoral amb la Transició política a Espanya: 1975-2019

Després de la mort de Franco, es va arribar a un consens sobre la necessitat d'arribar a un pacte entre totes les forces polítiques, per tal de facilitar i possibilitar una transició política pacífica que havia de passar per unes eleccions justes, transparents i fiables mitjançant un sistema electoral que donés les mateixes oportunitats a tots. El desembre de 1976, els espanyols van ser convocats per referèndum a aprovar la llei per a la Reforma Política de l'estat, els resultats van ser molts clars per al 'Sí', que donava legitimitat i via lliure a la convocatòria d'un parlament democràtic constituent.⁵⁷

Les negociacions sobre el nou sistema electoral es van succeir en cinc etapes des de gener de 1976 fins a desembre de 1978, és a dir, gairebé tres anys.

La primera etapa va transcórrer al llarg del primer semestre de 1976, quan durant la presidència del Govern de Carlos Arias Navarro van començar a realitzar-se unes reunions on es va tenir la virtualitat d'anar acordant algunes regles electorals bàsiques: la reduïda grandària d'un futur Congrés, el prorrateig desviat mitjançant l'assignació d'un nombre mínim d'escons als districtes i la conversió de les províncies en circumscripcions, pel que sembla després de comprovar el Govern la inviabilitat de dissenyar districtes uninominals. La reforma política establí un model de parlament bicameral, compost d'un Congrés format per 350 diputats (basat en el càlcul d'1 diputat cada 100.000 habitants) i un Senat integrat per 207 senadors (nombre que ha variat posteriorment).

La segona etapa va resultar decisiva. Va tenir lloc a partir de juliol de 1976, quan Arias Navarro va ser substituït per Adolfo Suárez a la Presidència del Govern. Els primers esborranys del projecte de la llei de la reforma política (LRP), s'inclinaven per un sistema que aconseguís alhora reflectir el pluralisme polític i evitar una excessiva fragmentació partidista. El Govern va decidir mantenir el principi de la representació proporcional en el projecte, però oferint als procuradors de les Corts la possibilitat d'introduir diferents 'dispositius

---

⁵⁶ "Cortes franquistas - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Cortes_franquistas. S'hi ha accedit el dia 8 de jul.. 2019.

⁵⁷ "El Sistema Electoral Español —." http://aceproject.org/main/espanol/es/esy_es.htm. S'hi ha accedit el dia 10 de jul.. 2019.

correctors', dirigits a evitar 'fragmentacions inconvenients a les Cambres'. Al mateix temps, el Govern va aconseguir també el suport de l'oposició democràtica, que considerava irrenunciable un sistema proporcional. És així com en la LRP es va establir la província com a circumscripció electoral. També es va convenir en preveure un llistar legal per aconseguir representació i es va mantenir la mida del futur Congrés en 350 diputats. Entre aquests dispositius correctors, es contemplava una representació mínima provincial, mecanisme que fet i fet s'ha revelat molt important.

Durant la tercera etapa, el Decret-Llei de març de 1977, sobre Normes Electorals, va consagrar el ja apuntat en la LRP. L'Avantprojecte preparat pel Govern proposava un Congrés de 350 membres, 1 prorrateig que s'adjudiqués quatre diputats mínims per districte (i els restants, si és el cas, en funció de la població de cada província), la fórmula D'Hondt i el rebuig d'un llistar legal d'àmbit nacional per no perjudicar els partits nacionalistes. Després es va modificar el llistar electoral al 3 per cent en cada un dels districtes, es va rebaixar el nombre mínim d'escons a dos, es va confirmar la fórmula D'Hondt i es va optar pel criteri de llistes tancades i bloquejades.

Les dues últimes etapes van consistir en la formació i aprovació de la Constitució de 1978 i en la LOREG (Llei Orgànica del Règim Electoral General), les quals són les que regulen actualment els processos electorals a Espanya.⁵⁸

3. Sistema electoral espanyol actual: 1978-2019

Com he assenyalat abans, l'actual sistema electoral a Espanya, també anomenat legislació electoral espanyola, és el conjunt de lleis que dirigeixen les eleccions celebrades a Espanya per sufragi universal des de 1978. Aquestes lleis són la Llei Orgànica del Règim Electoral General (LOREG) per a les eleccions generals, municipals i europees, i altres lleis d'àmbit autonòmic per a les eleccions autonòmiques.

Aquesta legislació ve regulada per una sèrie de normes que són: En primer lloc la Constitució de 1978, després la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general, que regula les eleccions al Congrés i Senat, les eleccions municipals i les eleccions al Parlament

---

⁵⁸ "(PDF) Cuatro décadas del sistema electoral español, 1977-2016." https://www.researchgate.net/publication/326683915_Cuatro_decadas_del_sistema_electoral_espanol_1977-2016. S'hi ha accedit el dia 10 de jul.. 2019.

Europeu, i finalment la llei Orgànica 2/2011, de 28 de gener, per la qual es modifica la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del règim electoral general.⁵⁹

3.1. Congrés i Senat

Dins de la Constitució, en l'article 68 (que parla sobre el Congrés), s'estableix que:

1. El Congrés es componrà d'un mínim de 300 i d'un màxim de 400 diputats, escollits per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret.
2. La circumscripció queda delimitada territorialment a la divisió d'Espanya en províncies (existeixen 50 províncies), afegint les dues circumscripcions que corresponen a les ciutats espanyoles situades fora de la península (Ceuta i Melilla). La distribució dels escons del Congrés es fa de manera que cada circumscripció té assignat 2 escons sobre la base territorial, la resta s'assignen en funció de la variable de població. Ceuta i Melilla tenen assignats un escó sobre la base territorial.
3. L'elecció es verifica en cada circumscripció atenent a criteris de representació proporcional, sistema D'Hondt.
4. El Congrés és escollit per quatre anys. El mateix amb el mandat dels diputats, que finalitza quatre anys després de la seva elecció o el dia de la dissolució de la Cambra.
5. Poden ser electors tots aquells espanyols que estiguin en ple ús dels seus drets polítics. A més, la Llei i l'Estat reconeixeran i facilitaran l'exercici del dret de sufragi als espanyols que no es trobin dins del territori espanyol.

En l'article 162 de la LOREG s'estableix que:

1. El Congrés està format per 350 diputats.
2. A cada província li correspon un mínim de dos diputats, exceptuant Ceuta i Melilla on correspon només un.
3. Els dos-cents quaranta i vuit diputats restants es distribueixen entre les províncies en proporció a la seva població de dret.

---

⁵⁹ "Legislación electoral española - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_espa%C3%B1ola. S'hi ha accedit el dia 10 de jul.. 2019.

I en l'article 163 (LOREG):

1. No es tenen en compte aquelles candidatures que no hagin obtingut, almenys, el 3% dels vots vàlids emesos en la circumscripció.
2. Els representants s'assignaran a les llistes restants en funció del Sistema D'Hondt (que tractaré més endavant).

Respecte al Senat:

Dins l'article 69 de la Constitució espanyola de 1978, s'estableix que:

1. El Senat és la Cambra de representació territorial
2. S'escolliran quatre senadors a cada sufragi per sufragi universal, lliure, igual, directe i secret pels votants de cadascuna d'elles, en els termes que assenyali una llei orgànica.
3. A les províncies insulars, cada illa o agrupació d'illes, amb Cabildo o Consell Insular, constituirà una circumscripció a efecte de l'elecció de Senadors, corresponent tres a cadascuna de les illes majors -Gran Canària, Mallorca i Tenerife i un a cadascuna de les illes o agrupacions: Eivissa-Formentera, Menorca, Fuerteventura, Gomera, Hierro, Lanzarote i La Palma.
4. Dos senadors seran escollits en les poblacions de Ceuta i Melilla.
5. Les comunitats autònomes designaran a més un Senador i encara un altre per cada milió d'habitants del seu territori respectiu. La designació correspondrà a l'Assemblea Legislativa o, si no, a l'òrgan col·legiat superior de la Comunitat Autònoma, d'acord amb el que estableixin els Estatuts, que asseguraran, en tot cas, la representació proporcional.
6. El Senat és elegit per quatre anys. El mandat dels Senadors acaba quatre anys després de la seva elecció o el dia de la dissolució de la Cambra.⁶⁰

---

⁶⁰ "El Sistema Electoral Español —." http://aceproject.org/main/espanol/es/esy_es.htm. S'hi ha accedit el dia 10 de jul.. 2019.

3.2. Eleccions municipals

Les eleccions municipals celebrades a Espanya són les quals en les que es trien els regidors de tots els ajuntaments, així com els alcaldes en el cas dels municipis amb consell obert.

Els regidors dels ajuntaments són triats a través d'un sistema proporcional (amb repartiment D'Hondt), amb llistes tancades i un llindar electoral del 5%. Els alcaldes de municipis en règim de consell obert són triats mitjançant un sistema majoritari. Els resultats d'aquests comicis també comportaran l'elecció indirecta de diputats provincials.⁶¹

3.2. 1. Elecció de regidors

La LOREG determina el nombre de regidors de cada municipi en funció del nombre d'habitants censats. I es fa en aquestes proporcions:

HABITANTS	REGIDORS
Fins a 100	3
De 101 a 250	5
De 251 a 1.000	7
De 1.001 a 2.000	9
De 2.001 a 5.000	11
De 5.001 a 10.000	13
De 10.001 a 20.000	17
De 20.001 a 50.000	21
De 50.001 a 100.000	25
De 100.001 a 300.000	27
De 300.001 a 500.000	29
De 500.001 a 700.000	31
De 700.001 a 900.000 (València)	33
De 1.500.000 a 1.700.000 (Barcelona)	41
De 3.100.000 a 3.300.000 (Madrid)	57

⁶¹ "Elecciones municipales de España de 2019 - Wikipedia, la ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_municipales_de_Espa%C3%B1a_de_2019. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

Una característica destacable del sistema és que, en els municipis de més de 250 habitants, es vota mitjançant llistes completes, tancades i bloquejades, es vota la candidatura (un partit), no a les persones. Són elegits els candidats de la llista que estiguin en les primeres posicions, tants com regidors hagin obtingut la candidatura.

En els municipis on hi ha menys de 250 habitants, es vota mitjançant llistes obertes.⁶²

3.2. 2. Elecció d'alcaldes

Els votants no escullen directament al seu alcalde. Els regidors són els que el trien durant la primera reunió del nou ple municipal, que es celebra 20 dies després de les eleccions. L'elecció de l'alcalde requereix la majoria absoluta dels vots dels regidors. En el cas que cap candidat aconsegueixi aquesta majoria absoluta, l'alcalde serà el regidor que estigués en el primer lloc de la llista de la candidatura més votada per l'electorat.

L'alcalde pot ser destituït mitjançant una moció de censura pel ple municipal. Aquesta moció ha d'incloure un nou candidat a l'alcaldia i comptar amb el suport de la majoria absoluta del ple per a poder efectuar-se.⁶³

3.2. 3. Vot d'estrangers

Sobre aquest tema parla l'article 176 de la Llei Orgànica del Règim Electoral General.

S'estableix que totes les persones estrangeres residents a Espanya tenen dret a un sufragi actiu en les eleccions municipals, sempre que els seus respectius països ho permetin en els termes d'un tractat.

De la mateixa manera, gaudeixen del dret de sufragi actiu en les eleccions municipals, totes les persones residents a Espanya, que encara que no hagin obtingut la nacionalitat espanyola, compleixen dues normes. La primera és que tinguin la condició de ciutadans de la Unió Europea segons el que es preveu en el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea. Com a segona, han de reunir els requisits per ser electors exigits en la Llei per als espanyols i, haver manifestat el seu desig i voluntat d'exercir del dret de sufragi actiu a Espanya.⁶⁴

---

⁶² "Legislación electoral española - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_espa%C3%B1ola. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

⁶³ "Legislación electoral española - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_espa%C3%B1ola. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

⁶⁴ "Legislación electoral española - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_espa%C3%B1ola. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

3.3. Lleis electorals de les comunitats autònomes

La Constitució espanyola permet que les comunitats autònomes triïn la fórmula electoral que prefereixin, tot i això, totes utilitzen el sistema D'Hondt, el mateix que el de les eleccions generals. Els membres dels parlaments autonòmics s'escullen mitjançant escrutini proporcional plurinominal amb llistes tancades en cada circumscripció electoral.⁶⁵

Els estatuts d'autonomia, no disposen d'una completa regulació electoral, a diferència del que succeeix en la Constitució. Contenen en un sol precepte totes les normes relatives a la composició i duració de la legislatura, el sistema i la fórmula electoral, les circumscripcions, les convocatòries de les eleccions, i fins i tot, de vegades, la barrera electoral. Respectant els preceptes de la LOREG, han tractat de configurar un règim electoral propi. Encara això, es pot veure com des del seu inici, el règim electoral autonòmic és fidel a la reproducció del règim electoral general.

Les normes electorals estatutàries són molt variades, i convé la seva sistematització per comprovar que no deixen de ser sinó reiteracions de la norma estatal. Dins del règim, tots els estatuts d'autonomia o, les lleis electorals autonòmiques, estableixen el nombre d'escons que han de tenir els parlaments autonòmics, i quants escons corresponen a cada circumscripció.⁶⁶

Totes les comunitats utilitzen una barrera electoral en les seves eleccions. En aquestes poden participar tots els ciutadans espanyols majors d'edat de la comunitat autònoma corresponent, tant si resideixen a Espanya com a l'estranger.⁶⁷

3.3. 1. Llei electoral a Catalunya.

Catalunya és l'única comunitat que no compta amb una llei pròpia i no falta qui assenyala el paradoxal que és aquesta circumstància tenint en compte la voluntat d'autogovern de la majoria de partits catalans.

A falta de llei, el sistema actual es basa en una disposició transitòria del primer Estatut, signada pel president Tarradellas, que es limitava a establir les quatre províncies catalanes en circumscripcions electorals i el nombre d'escons corresponents per a cadascuna. Per a la resta, val el que disposa la Llei de règim electoral (LOREG) estatal aprovada el 1985. Cal matisar

---

⁶⁵ "Elecciones autonómicas en España - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_auton%C3%B3micas_en_Espa%C3%B1a. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

⁶⁶ "El sistema electoral en las Comunidades Autónomas: la economía ...."

<https://repositorio.unican.es/xmlui/bitstream/handle/10902/628/R.17.%2520Angel%2520Luis%2520Sanz%2520Perez.pdf?sequence=1>. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

⁶⁷ "Elecciones autonómicas en España - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_auton%C3%B3micas_en_Espa%C3%B1a. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

que si s'aprovés una llei pròpia, les eleccions a Catalunya seguirien regint-se parcialment per la LOREG, ja que aquesta dicta normes generals per a totes les eleccions a Espanya.

El principal escull per canviar la llei té a veure amb la distribució d'escons que consolida aquest sistema electoral prestat. Al Parlament, s'escullen 135 diputats, dels quals 85 corresponen a Barcelona, 18 a Tarragona, 17 a Girona i 15 a Lleida.⁶⁸

El fet que Catalunya sigui l'única comunitat sense llei pròpia, podria suggerir l'absència d'especificitats electorals catalanes per regular els processos electorals amb les normes espanyoles. Aquesta significativa manca d'una de les regles de joc bàsiques, mostra l'absència de consens entre les principals forces polítiques per determinar com es representen els vots dels ciutadans, com es tradueixen aquests en escons i com es conforma la majoria de govern, entre d'altres molts objectius.⁶⁹

4. Sistema D'Hondt

El sistema electoral espanyol està regulat per la Llei D'Hondt, creada pel jurista belga Victor D'Hondt el 1878. És un mètode de mitjana gran, el que vol dir que utilitza un conjunt de fórmules electorals per assignar escons en aquest sistema de representació proporcional per llistes electorals. Encara que sigui un mètode proporcional, en general, no és possible arribar a la proporcionalitat exacta, perquè no es possible assignar un nombre decimal d'escons.⁷⁰

La Llei D'Hondt el que fa és, dividir el nombre de vots emesos per a cada partit entre el nombre de càrrecs electes amb què compta cada circumscripció.⁷¹ El mètode s'utilitza, entre altres llocs, a l'Argentina, Àustria, Bèlgica, Bulgària, Colòmbia, Croàcia, Escòcia, Eslovènia, Espanya, Finlàndia, Gal·les, Israel, el Japó, els Països Baixos, Polònia, Portugal, Suïssa, Turquia, Xile, i a uns quants Països europeus només per a les eleccions al Parlament Europeu. Com qualsevol altre sistema té diverses crítiques, que en aquest cas recauen sobretot, que és injust i que pretén afavorir els grans partits. Però realment hi ha dues circumstàncies que afavoreixen aquestes crítiques dins el sistema que són: les circumscripcions petites i la barrera electoral.⁷²

---

⁶⁸ "La ley electoral catalana, la eterna cuenta pendiente - La Vanguardia." 9 de des.. 2017, <https://www.lavanguardia.com/politica/20171209/433474455732/elecciones-cataluna-ley-electoral.html>. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

⁶⁹ "Abstención y ley electoral en Cataluña | El Imparcial." <https://www.elimparcial.es/noticia/53147/opinion/abstencion-y-ley-electoral-en-cataluna.html>. S'hi ha accedit el dia 14 de jul.. 2019.

⁷⁰ "Sistema D'Hondt - Wikipedia, la enciclopedia libre." https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_D%27Hondt. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

⁷¹ "¿Qué es y en qué consiste la Ley D'Hondt? - Europa Press." 19 de maig. 2015, <https://www.europapress.es/nacional/noticia-consiste-ley-dhondt-20150519142619.html>. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

⁷² "Regla D'Hondt - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure." https://ca.wikipedia.org/wiki/Regla_D%27Hondt. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

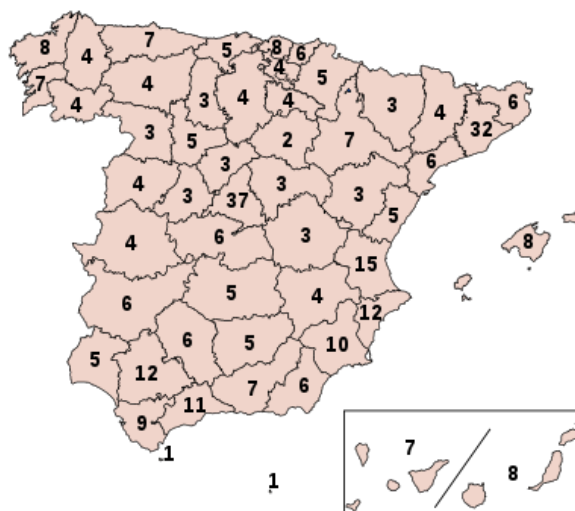
4.1. Circumscripcions provincials espanyoles

La legislació electoral preveu, de cara a unes eleccions generals, la divisió del territori espanyol en 52 circumscripcions, que representen a cadascuna de les 50 províncies i a les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

En les eleccions al Congrés dels Diputats es reparteixen 350 escons entre aquestes 52 circumscripcions. Cada província part amb dos escons assignats, al marge de la seva mida, i les ciutats autònomes, amb un cada una.

Els 248 escons restants es reparteixen en proporció a la població empadronada a cada circumscripció, de manera que el nombre de diputats que correspon a cadascuna pot variar d'uns comicis a uns altres.⁷³

Dins del sistema electoral espanyol, s'estableixen unes quotes provincials, que suplanta el fet de dividir el nombre total de vots entre el nombre total d'escons. Això provoca que per exemple es necessitin més de 100.000 vots per aconseguir un escó a Madrid, mentre que una mica més de 26.000 a Sòria.⁷⁴ Aquest fet provoca que si un partit té repartits els seus vots en diverses circumscripcions, pugui obtenir menys escons que un partit amb molt suport en una sola província. Aquest repartiment proporcional beneficia tant als grans partits polítics com als partits nacionalistes, tot i que permet un accés més senzill a les formacions més petites.⁷⁵

76

⁷³ "Ley Electoral: Qué es, Circunscripciones, barreras y sistema ... - laSexta." 28 d'abr.. 2019, https://www.lasexta.com/diccionarios/politico/ley-electoral_201904025cc596ed0cf204a49349a37e.html. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

⁷⁴ "Así funciona La Ley D'Hondt y la circunscripción provincial ...." 19 de des.. 2015, <https://www.lne.es/elecciones/2015/12/19/vale-voto-ley-dhont/1858058.html>. S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

⁷⁵ "El sistema electoral español - La Vanguardia." 26 d'abr.. 2019, <https://www.lavanguardia.com/vida/junior-report/20190426/461868874735/el-sistema-electoral-espanol.html>. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

⁷⁶ "Circunscripciones electorales del Congreso de los Diputados ...." https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripciones_electorales_del_Congreso_de_los_Diputados. S'hi ha accedit el dia 14 de nov.. 2019.

4.2. Barrera electoral

També és coneguda com a barrera legal, lliandar electoral, pis electoral, o clàusula de barrera, i és un dels factors importants que porten les crítiques a aquest sistema d'injust. Dins de la política es defineix com a la proporció o quantitat mínima de vots que necessita una llista electoral per a aconseguir seients o representants al parlament o òrgan similar, o la quantitat mínima perquè un partit pugui actuar en les comissions parlamentàries.⁷⁷ És a dir, és la proporció mínima que permet a la llista electoral tenir dret a què li sigui aplicada la fórmula electoral i pugui així participar en el repartiment d'escons.⁷⁸ També la podem definir com les disposicions normatives que regulen o limiten l'accés a la participació d'alguns partits polítics o candidats en la vida d'una societat política, que no hagin arribat a una votació determinada, i per tant, no tenen dret a formar part del Parlament o Congrés, és a dir d'ocupar un escó.

Aquest s'utilitza tant en els sistemes electorals proporcionals com en els majoritaris, pot ser un percentatge mínim de vots o una quantitat mínima. L'objectiu principal d'aquesta barrera és sobretot evitar o impedir l'excessiva fragmentació parlamentària o de les altres institucions. La barrera electoral varia força d'un país a un altre. Actua d'una manera decisiva en la destinació o futur dels partits polítics.

Entre els sistemes electorals proporcionals actualment el país que destaca per tenir una barrera més baixa és Israel, on es requereix aconseguir tan sols un 2% dels vots per entrar al Knesset (parlament unicameral d'Israel). A Espanya, la barrera electoral està situada al 3% per a les eleccions al Congrés de Diputats i al 5% per a les eleccions municipals.⁷⁹

També varia el territori en què cal superar la barrera electoral. Així, mentre que a les eleccions al Parlament de Catalunya o al Congrés de Diputats espanyol la barrera del 3% es calcula circumscripció per circumscripció, en altres comicis es pren en compte el conjunt del territori. Aquest és el cas de les eleccions a les Corts Valencianes.⁸⁰

---

⁷⁷ "Clàusula de barrera - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Cl%C3%A1usula_de_barrera. S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

⁷⁸ "Barrera electoral - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure." https://ca.wikipedia.org/wiki/Barrera_electoral. S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

⁷⁹ "barrera electoral - Congreso."

[http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/184498B456360DB605257BCE00534633/\\$FILE/BARRERA_ELECTORAL.pdf](http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/184498B456360DB605257BCE00534633/$FILE/BARRERA_ELECTORAL.pdf). S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

⁸⁰ "Barrera electoral - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure." https://ca.wikipedia.org/wiki/Barrera_electoral. S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

4.3. Procediment

El procediment per a convertir els vots en escons seguint la fórmula D'Hondt és el següent:

1. S'ordena en una columna la xifra de vots obtinguts per cada candidatura que hagin superat una barrera electoral d'un X percentatge dels vots emesos a la circumscripció. En el cas d'Espanya un 3% en les eleccions generals com hem assenyalat abans.
2. Es divideix el nombre de vots obtinguts per cada candidatura per una sèrie de nombres naturals incrementals (1, 2, 3, ...) fins al nombre d'escons que correspon a cada circumscripció. Els escons són atribuïts a les candidatures amb quocients majors seguint un ordre decreixent.
3. En cas d'empat, l'escanyo s'atribueix a la candidatura amb més vots obtinguts. I si els vots obtinguts foren iguals, el primer empat es resol per sorteig i els altres de manera alternativa.⁸¹

Per tal d'entendre millor aquest sistema la Llei del règim electoral general inclou un exemple molt pràctic per il·lustrar-lo. En aquest exemple hi ha una circumscripció hipotètica a la qual li corresponen 8 escons.

Durant unes eleccions s'emeten en aquesta circumscripció 480.000 vots vàlids, repartits entre sis partits: A (amb 168.000 vots), B (104.000 vots), C (72.000), D (64.000), E (40.000) i F (32.000).

Per calcular quants escons se'ls adjudiquen a cada un, es divideix el nombre de vots obtingut per cada candidatura entre 1, 2, 3, 4 ... fins a arribar a 8 que són els escons que corresponen a aquesta circumscripció. Els quocients obtinguts s'ordenen en una taula com aquesta:

Divisió	1	2	3	4	5	6	7	8
A	168.000	84.000	56.000	42.000	33.600	28.000	24.000	21.000
B	104.000	52.000	34.666	26.000	20.800	17.333	14.857	13.000
C	72.000	36.000	24.000	18.000	14.400	12.000	10.285	9.000
D	64.000	32.000	21.333	16.000	12.800	10.666	9.142	8.000
E	40.000	20.000	13.333	10.000	8.000	6.666	5.714	5.000
F	32.000	16.000	10.666	8.000	6.400	5.333	4.571	4.000

⁸¹ "Regla D'Hondt - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure." https://ca.wikipedia.org/wiki/Regla_D%27Hondt. S'hi ha accedit el dia 17 de jul.. 2019.

S'assignen els 8 diputats als partits amb els 8 grans quocients, en ordre decreixent: així, la candidatura A treu quatre escons; la candidatura B, dues; i els partits C i D, un diputat cadascun. J, E i F no obtindrien cap escó, ja que no haurien superat la barrera electoral.

Divisió	1	2	3	4	5	6	7	8
A	168.000	84.000	56.000	42.000	33.600	28.000	24.000	21.000
B	104.000	52.000	34.666	26.000	20.800	17.333	14.857	13.000
C	72.000	36.000	24.000	18.000	14.400	12.000	10.285	9.000
D	64.000	32.000	21.333	16.000	12.800	10.666	9.142	8.000
E	40.000	20.000	13.333	10.000	8.000	6.666	5.714	5.000
F	32.000	16.000	10.666	8.000	6.400	5.333	4.571	4.000

Els escons corresponents a cada candidatura s'adjudiquen als candidats i candidates inclosos en ella per l'ordre en què apareixen a la llista electoral del seu partit.

L'excepció són les circumscripcions de Ceuta i Melilla, en les que simplement es proclama electe al candidat o candidata amb major nombre de vots.⁸²

5. La veritable proporcionalitat

La veritable proporcionalitat d'un sistema electoral és el grau de similitud que hi ha entre el percentatge de vots rebuts per un partit i el percentatge d'escons que obté. Com ja sabem a Espanya i Catalunya tenim una democràcia parlamentària i, per tant, hi ha d'haver un òrgan que prengui les decisions que representin el que els ciutadans realment volen, un que sigui fidel a la voluntat del poble. L'alta proporcionalitat es veu reflectida quan aquest òrgan aconsegueix assemblejar-se al màxim al qual el poble ha escollit.⁸³

⁸² "Ley Electoral: Qué es, Circunscripciones, barreras y sistema ... - laSexta." 28 d'abr.. 2019, https://www.lasexta.com/diccionarios/politico/ley-electoral_201904025cc596ed0cf204a49349a37e.html. S'hi ha accedit el dia 18 de jul.. 2019.

⁸³ "El vot més just - UPF." <https://www.upf.edu/documents/2846463/7201953/97-+El+vot+mes+just.pdf/71eea0b3-2a1f-0a2f-9865-c911e4306c35>. S'hi ha accedit el dia 12 d'oct.. 2019.

II. Marc Pràctic.

6. Anàlisi de Resultats de les darreres eleccions autonòmiques i generals

6.1. Eleccions generals a Espanya (10 novembre 2019)

El passat diumenge 10 de novembre del 2019 es van celebrar les eleccions generals a Espanya. Van ser les quinzenes eleccions democràtiques, i les quartes dins la monarquia de Felip VI.

Tenen la particularitat de ser les segones celebrades durant aquest any, per la impossibilitat de formar Govern amb els resultats obtinguts amb les primeres convocades el 28 d'abril de 2019. Cal destacar que també són les quartes en menys de quatre anys.

Aquestes eleccions han estat convocades a conseqüència de l'esgotament a les 00.00 hores del termini constitucional per constituir un Govern a partir dels resultats de les eleccions d'abril.⁸⁴

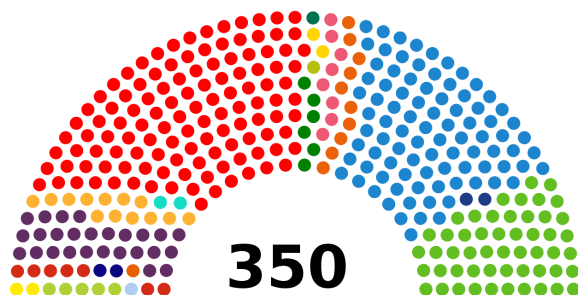
El resultat va tornar a deixar guanyadors al PSOE amb 120 escons, perdent cinc en comparació amb abril, i continua sense tenir majoria suficient per governar en solitari. El PP guanya suport i aconsegueix ser la segona força política amb 88 escons. Vox aconsegueix créixer sobre manera i es converteix en la tercera força política amb 52 escons, a diferència dels 24 aconseguits a abril. La quarta força política l'ocupa Unidas Podemos amb 35 escons, i destaca l'enfonsament de Ciudadanos que aconsegueix tan sols 10 diputats dels 57 d'abril.

La població actual a Espanya és de 46.722.980 (a data 1 de gener de 2018). Els ciutadans amb dret a vot eren 37.000.608. La participació ha estat del 69,87 %, descendint en un 1,9% l'anterior a abril. Els vots vàlids al congrés han estat 24.365.851, els vots en blanc 216.515 i vots nuls 249.499.

---

⁸⁴ "Elecciones generales de España de noviembre de 2019 ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_generales_de_Espa%C3%B1a_de_noviembre_de_2019. S'hi ha accedit el dia 1 de des.. 2019.

Distribució dels escons al Congrés del Diputats.

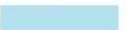

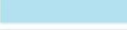

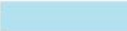

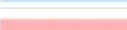

<u>Partit Polític</u>	<u>escons</u>	<u>Partit Polític</u>	<u>escons</u>
PSOE	120	Más país	2
PP	88	CUP-PR	2
Vox	52	En Común	2
Unidas Podemos	26	CC-PNC-NC	2
ERC-Sobiranes	13	NA+	2
Ciudadanos	10	Més Compromís	1
JxCat	8	BNG	1
En Comú Podem	7	PRC	1
EAJ-PNV	6	Teruel Existe	1
EH Bildu	5		

6.1.1. Llei d'Hondt: relació vots i escons.

Destaca el paper del partit polític Teruel Existe, que buscava portar la veu dels de Terol a la Cambra Baixa. Pocs partits a la història de la democràcia han necessitat menys vots que els obtinguts en les darreres eleccions per aquest partit per aconseguir un diputat.

Aquest fet és possible pel fet que l'ús d'aquesta llei al sistema electoral, fa que el nombre d'escons assignats sobre representen a les províncies menys poblades i castiguen a les més poblades, de manera que el nombre de paperetes necessàries per aconseguir un diputat varia en cada província. Les conseqüències són que els partits que concentren el vot en cada circumscripció surten beneficiats i aquells amb els vots més dispersos, perjudicats. El sistema també afavoreix als partits majoritaris amb una gran implantació en tot el sistema territorial espanyol.

	Votos Recibidos	Escaños logrados	Votos por escaño
iTeruel Existe!	19.696	1	 19.696
NA+	98.448	2	 49.224
PNV	377.423	7	 53.918
EH Bildu	276.519	5	 55.304
PSOE	6.752.983	120	 56.275
PP	5.019.869	88	 57.044
CC	123.981	2	 61.991
JxCAT	527.375	8	 65.922
ERC	869.934	13	 66.918
PRC	68.580	1	 68.580
VOX	3.640.063	52	 70.001
Unidas Podemos	3.097.185	35	 88.491
BNG	119.597	1	 119.597
CUP	244.754	2	 122.377
Cs	1.637.540	10	 163.754
Más País	501.758	3	 167.253

Fuente: Ministerio del Interior y elaboración propia
 EL PAÍS

Com podem observar en el gràfic anterior el partit més beneficiat ha estat Teruel Existe que tan sols ha necessitat 19.690 vots per aconseguir un escó. Això és possible pel fet que ha aconseguit concentrar al màxim el vot en l'única província on es presentava. De la mateixa manera passa amb els següents NA+(49.224), PNV (53.918), i EH Bildu (55.304).

Dels partits majoritaris, el PSOE ha estat el que menys vots ha necessitat per obtenir un escó (56.275), seguit del PP amb 57 044 vots. Vox que ha estat la tercera força política, ha necessitat 70.001 vots, a diferència dels 110.000 que va necessitar a les passades;ha estat un dels més beneficiats. Unidas Podemos han necessitat 88 491 vots, i destaca la caiguda de Ciudadanos que ha necessitat 163.754 vots, convertint-se així en la segona força més perjudicada pel sistema electoral. El partit d'Albert Rivera no ha arribat a aconseguir la concentració que va assolir en les passades, els seus vots s'han vist més diluïts i ha perdut quatre de cada cinc diputats.

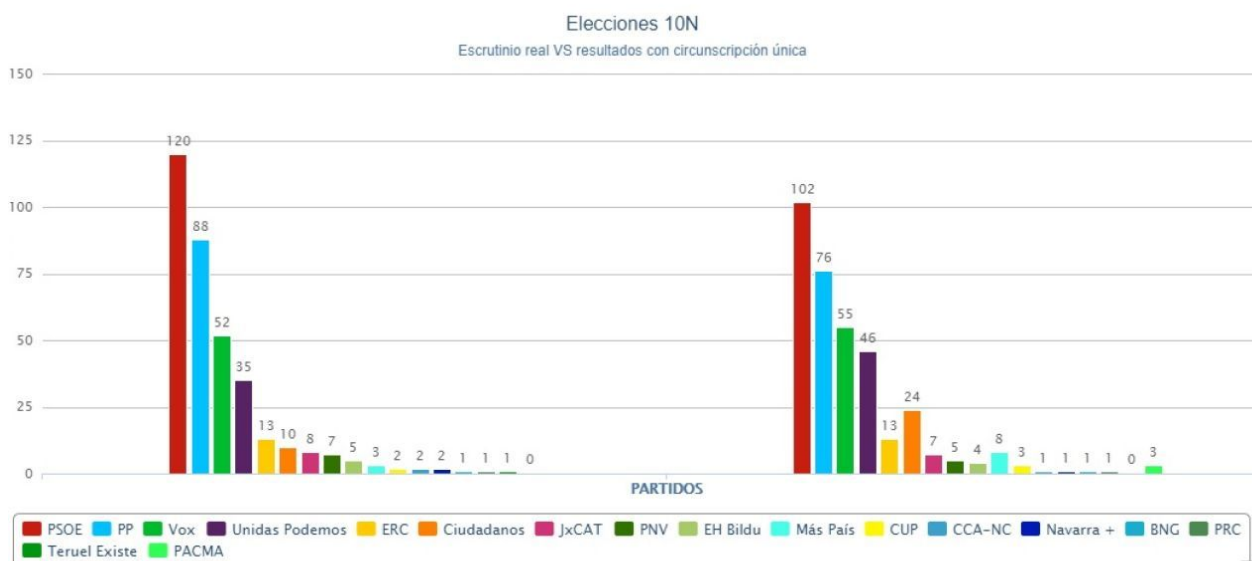
El partit més perjudicat ha estat el presidit per Íñigo Errejón, en coalició amb Joan Baldoví (Compromís), que ha necessitat 167.253 paperetes per cadascun dels tres diputats aconseguits.

El cas més clar de partit perjudicat durant els darrers ha estat l'animalista de PACMA. Aquesta formació no ha aconseguit cap diputat encara que ha reunit 226.469 vots, més dels que han aconseguit altres set partits que si han aconseguit almenys un escó. Això mostra que a diferència de Teruel Existe, els votants de PACMA estan repartits per tot el territori espanyol, no concentrant-se en una circumscripció especial.⁸⁵

---

⁸⁵ "Cuánto le cuesta cada escaño a cada partido? ¿Cuál ... - El País." 11 de nov.. 2019, https://elpais.com/politica/2019/11/11/actualidad/1573436113_579773.html. S'hi ha accedit el dia 1 de des.. 2019.

6.1.2. Resultats amb circumscripció única (un vot, una persona)

Els dos gràfics assenyalen una comparació sobre la variació dels resultats respecte als escons de les eleccions celebrades el 10 de novembre de 2019.

En general, podem observar que els partits més perjudicats amb l'actual sistema electoral i que resulten més beneficiats amb la circumscripció única, serien Ciudadanos (14 escons més), Podemos (11 escons més), Más País (5 escons més) i PACMA (irromp al parlament amb 3 escons).

Pel que fa a les primeres forces polítiques, el PSOE veuria reduïda la seva representació amb 18 escons menys, passant dels 120 actuals als 102 hipotètics. El PP també hauria empitjorat el seu resultat en 12 escons, quedant amb 76 dels 88 dels que disposen actualment.

En canvi, Vox, Unidas Podemos i Ciutadans en veurien afavorits amb aquest tipus de sistema. El partit d'extrema dreta veuria augmentats els seus escons en 3, passant dels 52 actuals als 55. El partit de Pablo Iglesias, hauria aconseguit un canvi més notable amb 11 escons menys, obtenint finalment 46 dels 35 que disposa actualment. La gran davallada de Ciudadanos no hagués estat tan acusada, hauria obtingut 24 escons a diferència dels 10 actuals, aconseguint un augment de 14 escons.

Respecte als partits nacionalistes, ERC hauria obtingut el mateix nombre d'escons, JuntsxCat hauria perdut 1 (7). El PNV també hauria vist reduïda la seva representació, variant dels 7 als 5 diputats i EH Bildu, hauria perdut la possibilitat de formar grup parlamentari propi passant dels 5 als 4 diputats. El BNG hauria mantingut els seus resultats (1).

El partit PACMA hauria irromput al parlament, ja que com he mencionat anteriorment havia obtingut més vots que altres partits amb representació actual, però es va veure perjudicat per la dispersió dels seus vots. Coalició Canària hauria perdut un diputat (1) i el PRC de Revilla hauria mantingut els seus resultats (1). Els partits més perjudicats serien Navarra Suma i Teruel Existe, que no disposarien de cap escó en el Congrés dels Diputats.⁸⁶

6.2. Eleccions autonòmiques de Catalunya (21 desembre de 2017).

Les darreres eleccions al Parlament de Catalunya es van celebrar el dijous 21 de desembre del 2017. Es van portar a terme en un context de conflicte social, després de la celebració del referèndum d'independència l'1 d'octubre del 2017, al cap de quatre setmanes es va celebrar la declaració unilateral d'independència aprovada en frau de llei estatutària, mitjançant vot secret en ple del Parlament de Catalunya. Com a conseqüència, el president del Govern Mariano Rajoy van convocar les eleccions com a mesura de l'aplicació a Catalunya de l'article 155 de la Constitució espanyola. Aquestes, corresponen a la formació de la seva XII legislatura.⁸⁷

El resultat va donar guanyadors al partit liderat per Inés Arrimadas, Ciutadans, amb 36 escons. La segona força va estar JUNTSxCAT amb 34 escons, seguit molt de prop per ERC-CatSí amb 32 escons. Amb una diferència més destacada segueix el PSC amb 17

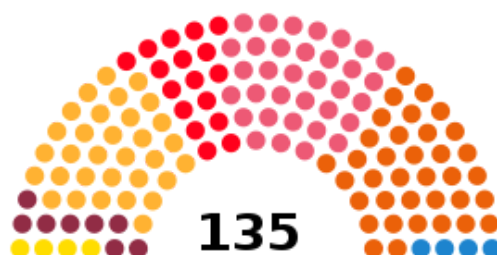
⁸⁶ "Así serían los resultados de las elecciones del 10N ... - laSexta." 11 de nov.. 2019, https://www.lasexta.com/noticias/nacional/elecciones-generales/asi-serian-resultados-elecciones-10n-circunscripcion-unica_20191115dc9857b0cf24838d89e45a9.html. S'hi ha accedit el dia 4 de des.. 2019.

⁸⁷ "Elecciones al Parlamento de Cataluña de 2017 - Wikipedia, la ...." https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_al_Parlamento_de_Catalu%C3%B1a_de_2017. S'hi ha accedit el dia 2 de des.. 2019.

escons, Catalunya en Comú-Podem ha baixat en comparació a les celebrades el 2015 i va aconseguir 8. La CUP va perdre més de la meitat dels escons i es va quedar amb tan sols 4, el PP també va tenir una gran davallada i va finalitzar amb 3 escons.

La població a Catalunya actualment és de 7.522.596 aproximadament. Els ciutadans amb dret a vot van ser 5.557.901, dels quals 4.392.891 van votar, aconseguint un 79,09% de participació, amb un augment del 4,15% en comparació amb les darreres de 2015. L'abstenció va ser del 20,91 % amb 1.161.564 ciutadans, els vots nuls van estar 16 092 (0,39%), i finalment els vots en blanc 19 431 (0,44%).

Distribució dels escons al Parlament de Catalunya

<u>Partit Polític</u>	<u>escons</u>	<u>Partit Polític</u>	<u>escons</u>
Ciutadans	36	CeC-Podem	8
JuntsxCat	34	CUP	4
ERC-CatSí	32	PP	4
PSC	17		

6.2.1. Llei d'Hondt: relació vots i escons.

Destaca el fet que encara que va guanyar un partit constitucionalista com és Ciutadans, la majoria al Parlament de Catalunya la tenen els partits a favor de la independència. Això és degut a la relació entre els vots i els escons, ja que encara que Ciutadans és el partit amb més vots obtinguts, la suma dels escons aconseguits pels partits separatistes és superior.

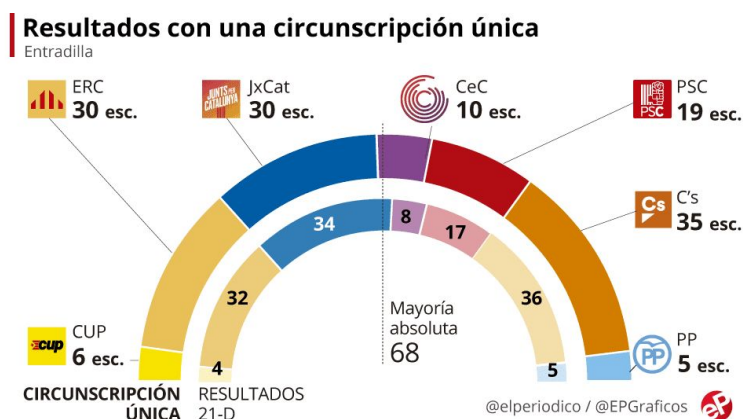
Aquesta llei, com he mencionat anteriorment, perjudica als partits que tenen els seus vots més dispersos, i afavoreix a aquells que els tenen més concentrats.

88

Com podem observar en la font anterior, el partit més perjudicat a Catalunya amb aquesta llei, és a dir, a qui li ha costat més un escó ha estat el PP, que ha necessitat 61.369,3 vots. Seguit de la CUP que també s'ha vist perjudicada, necessitant 48.338 vots per cada escó. CeC-Podem ha obtingut els seus 8 escons, costant-li 40.461,9 cadascun, el PSC en canvi ha necessitat una mica menys amb 35.468,8 vots. Ciudadans i ERC-CatSí han necessitat una quantitat de vots semblants, sent respectivament 29.786,5 i 29.044. Finalment el partit que s'ha vist més beneficiat, i que ha necessitat menys vots per obtenir un escó ha estat JuntsxCat amb 27.664,8.

6.2.2. Resultats amb circumscripció única (una persona, un vot)

En aquest gràfic podem observar com haurien canviat els resultats de les eleccions celebrades el 21 de desembre de 2017 amb circumscripció única. El canvi no seria tan notable com es creu respecte als escons però sí pel que fa a la majoria que ocuparia el Parlament de Catalunya.

⁸⁸ "Elecciones catalanas: ¿Cuántos votos cuesta un ... - El País." 22 de des.. 2017, https://elpais.com/elpais/2017/12/22/media/1513939415_665204.html. S'hi ha accedit el dia 2 de des.. 2019.

Les forces amb menys vots i que a la vegada concentren parcialment el seu electorat en la circumscripció de Barcelona (la més poblada de Catalunya), és a dir, PP (5), CUP (6), Catalunya en Comú-Podem (10) i PSC (19) millorarien els seus resultats. En contraposició, Ciutadans (35), JxCat (30) i ERC (30) baixarien.

Queda reflectit que JuntsxCat és el partit més afavorit per aquesta llei, és el partit que més veuria canviat el seu resultat, obtenint 4 escons menys que amb la llei electoral actual.

La variació d'escons en els altres partits oscil·la entre els 0 (PP), 1 (Ciutadans) i 2 (CUP, ERC, Catalunya en Comú-Podem, PSC).

Tenint present el repartiment d'escons amb la circumscripció única, i la lleugera variació d'aquests, la majoria independentista actual present en el Parlament de Catalunya es perdria. Les forces separatistes, JxCat, ERC i la CUP, no sumarien majoria absoluta com la que disposen actualment amb 70 diputats, sino que tindrien 66. Amb això, Ciutadans, que continuaria com a primera força, obtindria una oportunitat per a formar govern. Aquest fet, dependria del vot afirmatiu de les forces constitucionalistes i com a mínim l'abstenció de Catalunya en Comú-Podem.⁸⁹

---

⁸⁹ "¿Perjudica la ley electoral a Ciutadans? - El Periódico." 2 de gen.. 2018, <https://www.elperiodico.com/es/politica/20171230/resultados-elecciones-cataluna-circunscripcion-unic-a-6522859>. S'hi ha accedit el dia 4 de des.. 2019.

7. Enquesta - Qüestionari a partits polítics de Catalunya

Enquesta als diferents partits polítics presents al Parlament de Catalunya per tal d'obtenir les diferents visions sobre el sistema electoral català. Aquesta ha estat realitzada mitjançant entrevistes amb diputats (Cs, ERC) i mitjançant una enquesta telemàtica (PSC, PPCatalunya).

7.1.- Ciutadans (Cs) : Nacho Martín

*Acreditació per l'accés al
Parlament de Catalunya*

El passat 12 de novembre vaig tenir l'oportunitat de reunir-me amb el diputat autonòmic de Ciutadans a les Corts Catalanes, **Sr. Nacho Martín**. L'entrevista va tenir lloc a una sala del grup al Parlament de Catalunya a les 17.00 h.

*Diputat Nacho Martín
(Ciutadans)*

1. Considereu que l'actual sistema electoral present a Catalunya és just?

a. Per què?

No, tinc algun matís, des del principi democràtic no hi ha una correspondència entre vots i escons, com és clar en el cas de Catalunya on la majoria de ciutadans no està a favor de la separació però al parlament hi ha una majoria d'escons independentistes. Si és cert que és una llei que en el seu moment era encertada atès que en principi tots els partits existents en aquell moment eren per dir-ho d'alguna manera, lleials. Que fins i tot el nacionalisme de Pujol o de Miquel Roca en aquesta època anaven a ser lleials amb el projecte en comú espanyol. I de fet si hagués estat així, la llei electoral té sentit. Com polític el que tenim és un sistema electoral corregit que el que diu és que fem una proporcionalitat entre el que vota la gent i els escons que obtenen els partits però corregim per beneficiar els territoris menys poblats. Però com això avui en dia no és real crec que el més just és un sistema electoral sense corregir. Un nom, un vot. Sistema democràtic pur. D'aquesta manera els partits no nacionalistes tindriem més opcions de guanyar les eleccions.

2. En la vostra opinió, la representació d'escons actuals al Parlament de Catalunya és un reflex exacte del vot emès pels ciutadans catalans?

No ho és. Igual que abans, en unes condicions de lleialtat es podria però com que el nacionalisme s'ha manifestat molt deslleial al projecte comú és lògic que els partits constitucionalistes diguin que hauríem de canviar aquesta llei per fer-la autènticament més proporcional i no és un canvi arbitrari que provingui de 'l'ah com no ens agrada' o 'no ens convé', el canviem, és que el just seria l'altre però el que tenim ara era precisament per integrar com més possibles partits nacionalistes perifèrics com aquella part d'Espanya amb altres territoris menys poblats, que això té molt sentit certament. Però on guanyen els partits nacionalistes avui, justament en els territoris menys poblats.

3. Segons la vostra opinió, té el mateix valor el vot d'un ciutadà de la província de Barcelona que el de la província de Lleida, o Girona, o Tarragona?

CONTESTADA DURANT L'ENTREVISTA, (NO)

4. Està demostrat, són dades estadístiques oficials, que el vot a Barcelona val 2,3 vegades menys que per exemple a Lleida, és a dir, es necessiten més del doble de vots per aconseguir un escó a la ciutat comtal que a Lleida. Casualment el vot constitucionalista s'agrupa precisament a l'àrea de Barcelona i Tarragona, les dues províncies on el vot té menys valor. Esteu d'acord amb l'afirmació: **"Aquest sistema a Catalunya afavoreix al separatisme i penalitza el constitucionalisme? (Si, No)**

a. Per què?

Sens dubte aquest sistema a Catalunya afavoreix el separatisme de forma evident, quan no es correspon la majoria social en vots amb la majoria en escons al parlament. Que la diferència no és abismal, estem parlant que els separatistes tenen el 47.8% i els no separatistes el 52.2% però psicològicament mai hem aconseguit ser majoria al parlament quan en la societat si ho som.

5. Contrastant les anteriors dades oficials, considereu que amb aquest sistema pugui haver una part de la població discriminada, i que, per tant, la distribució d'escons no reflecteix realment les opcions polítiques de la ciutadania?

CONTESTADA DURANT L'ENTREVISTA, (SI)

6. Les exigències d'una "democràcia" per part de la població, afavoreix una reforma electoral a Catalunya?

No crec que sigui una demanda social especialment intensa ni que una majoria dels catalans reclami això. Històricament el partit socialista sempre ha volgut canviar aquesta distribució perquè com sempre ha tingut un vot més urbà sempre li ha interessat fer una llei més proporcional de la que tenim i no obstant això els partits nacionalistes s'han oposat a això i el partit socialista tampoc ha fet una gran batalla d'això, per tant no crec que hi hagi una gran demanda social tan intensa com perquè sigui imprescindible que es faci aquesta reforma.

Si ho relacionem amb el 'tsunami democràtic'? La seva petició s'ajusta a la llei electoral?

És clar, és evident que no. Hi ha una frase molt divertida d'un candidat a la presidència dels Estats Units que es diu Adlai Stevenson que deia que els periodistes som experts en separar el gra de la palla i després publicar la palla. En un sistema polític hi ha dos tipus de majories, unes majories de govern i altres per canviar les regles de joc. Les que són per a canviar les regles de joc s'exigeix que siguin majories qualificades, és a dir majories més grans. Els nacionalistes han triat el millor dels dos tipus de democràcia. De la democràcia directa i de la democràcia representativa. Ells diuen, com no tenim majoria social per al que volem el que fem és aferrar-nos a aquest sistema electoral espanyola, una llei d'àmbit nacional estatal que no ens agrada. El nacionalisme considera tot el que vingui de la resta d'Espanya, menyspreable. Doncs no això ens sembla bé, ens aprofitem d'aquesta llei electoral que ens interessa, que ens beneficia i l'adaptem per poder dir que aquests canvis tan importants, tan estructurals que volem operar per a la separació de Catalunya ens val amb aquesta llei electoral. Però això no funciona així, en la democràcia sempre hi ha dues majories, la dels canvis estructurals sempre reforçades i qualificades i altres majories que són simples per guanyar eleccions. Llavors està clar que els separatistes té dret a governar perquè van ser els que van guanyar les eleccions en escons, sens dubte. Però no s'entén que trobin que tenen dret per fer canvis estructurals valent-se d'aquestes majories que no són per a fer aquests canvis estructurals sinó per majories de govern. És una reflexió interessant en el sentit que demostra fins a quin punt han pervertit el sistema els partits nacionalistes.

7. Hi ha qui assenyala de paradoxal la situació que Catalunya és l'única Comunitat autònoma que no compta amb una llei pròpia, tenint en compte que la majoria de partits polítics catalans tenen la voluntat d'autogovern. Esteu d'acord amb això?

És molt curiós que Catalunya no tingui una llei electoral pròpia. Són sempre tan anti-espanyols per a tot, tot el que vingui de la resta d'Espanya els sembla menyspreable, la monarquia és clar, encara que això pot donar-se en qualsevol altre punt d'Espanya però qualsevol altra cosa que tingui a veure amb Espanya, el cas paradigmàtic de la festa dels toros, es van prohibir en l'any 2005 a Catalunya i en canvi no es prohibissin festes com les que es fan a Tarragona amb els correbous. És evident el menyspreu i no obstant això per l'únic que no són menyspreadors és per la llei electoral que els sembla estupenda. No han anat a fer una llei electoral sinó a contra ho han evitat durant tots aquests anys i és l'única comunitat autònoma que es regeix per la llei electoral general, és l'única comunitat autònoma. No deixa de ser significatiu un oportunisme prou considerable.

8. En el vostre programa electoral, heu volgut incorporar un sistema electoral diferent de l'actual o modificacions del mateix?

Si, de fet nosaltres proposem la reforma d'una llei electoral que sigui entre altres punts la que sigui autènticament proporcional, és a dir eliminar aquests factors de correcció que té l'actual llei electoral, es pretén fer una llei obertament proporcional i no proporcional corregida, es pretén introduir un mínim, una barrera, un llindar electoral mínim. A Catalunya per entrar en el repartiment d'escons després d'unes eleccions has de tenir almenys el 3% dels escons. Al congrés dels diputats no és així i el que es pretén és introduir en la constitució una barrera electoral de l'3% o de l'5% per evitar una hiper-fragmentació en el congrés dels diputats com tenim actualment. Com a exemple clar, les últimes eleccions on apareixen moltíssims partits al contrari que antigament que ens trobàvem a PP, PSOE etc. Això dificulta en gran manera la governabilitat d'un país i per tant és normal que a Espanya 'igual que a Itàlia hi ha d'altres països, com a França o Alemanya on hi ha hagut polèmica amb el percentatge. No és mentida, hi ha un 5% de barrera electoral a Alemanya, el que passa és que el sistema electoral alemany és molt complicat. Quan tu votes a Alemanya així com aquí tu tens una sola papereta vota en la mateixa papereta d'una banda al congrés al partit que més t'agrada i per l'altre costat votes a un candidat que pot ser independent o d'un altre partit. La teva pots votar en una mateixa elecció a la mateixa càmera a un candidat d'un partit i després a una llista tancada de qualsevol altre partit. I això és el que fa que aquest segon sistema de votació no estigui supeditat al 5%. I això permet que en regions alguns d'aquests aconseguixin

representació al Bundestag. Però sí que és cert que a Alemanya hi ha un 5% de barrera electoral.

No podria ser el Senat una cambra de representació territorial?

El senat hauria de ser una cambra de representació territorial però en la pràctica no ho és. Utilitza les mateixes lògiques dels partits polítics. A Alemanya ara el Bundestag, en comptes d'estar representats els partits polítics estan representats els governs dels diferents Landers, a més econòmicament és molt més eficient. És com si estiguessin representats el govern de Catalunya, el govern d'Aragó, el d'Andalusia, etc... És a dir, els diferents governs regionals. Cal ser molt cauts a l'hora de dir si és millor el sistema alemany que l'espanyol. Però realment Espanya si necessita una càmera de representació territorial de veritat i no com la que tenim.

9. Els intents per posar-se d'acord sobre una reforma de la llei electoral a Catalunya han estat nombrosos i han finalitzat sense acord fins ara (hi ha una àmplia i extensa literatura política en relació amb aquest tema). Quines són les causes d'aquesta falta d'acord?

Històricament, molt abans que naixés ciutadans el problema era que CiU i Esquerra s'han negat a això, això és evident. Aquí el mèrit ha estat del PSC és qui ha intentat sempre fer un reforma de la llei electoral. Lògicament perquè al PSC li interessava una mesura més proporcional a la mesura que té més vots, recordeu que en una ocasió Pasqual Maragall va guanyar unes eleccions en vots però les va perdre en escons. El PSC històricament sempre havia tingut més vots concentrats a les grans àrees urbanes i en canvi en les zones més despoblades, més rurals, de centre de Catalunya, CiU sobretot i en menor mesura Esquerra arrasaven. Pel que aquests dedicaven a torpedinar qualsevol intent de modificació en la llei electoral que pot fer aquesta més justa. I a partir d'això considerant l'emergència, ciutadans, nosaltres també hem fet soroll a aquest respecte però el debat ha quedat molt diluït.

10. Penseu que una de les raons per les quals hi ha una falta de proporcionalitat a Catalunya és exactament pel fet que la LOREG és una llei pensada especialment per a Espanya i no té en compte la realitat social i territorial a Catalunya?

No, és preferible ser humil i tendir a creure que quan s'estableix la llei electoral general de l'any 1992 el que es pretenia precisament era ser respectuós amb la pluralitat del territori en el conjunt d'Espanya i Catalunya no hi ha províncies hiper-despoblades però compte, de

7500000 que vivim a Catalunya diria que 5600000 i alguna cosa més vivim a la província de Barcelona. Els altres dos milions viuen repartits entre Girona, Tarragona i Lleida per tant no són províncies de les més despoblades d'Espanya però deixa-córrer. Aquí hi ha una cosa que és evident. En el discurs de caràcter públic quotidià la idea que els catalans hem estat víctimes d'una opressió i que cadascuna de les coses que s'han fet des del govern de Madrid, ha estat per perjudicar els catalans, és una idea que forma part del nostre imaginari públic. Fins i tot gent que ens sentim espanyols i catalans hem crescut amb això, uns no hem empassat amb això però segurament molta gent fins i tot assenyada i gens nacionalista si se l'ha empassat. A l'inrevés crec que quan es fa la constitució espanyola en l'any 1978 dels set pares fundadors dos eren catalans, Jordi Solé Tura i Miquel Roca. Per tant la influència dels catalans a l'hora de confeccionar el nostre estat constitucional i les lleis importants com la del 92 ha estat decisiva, llavors dubto que s'hagi fet una llei que s'hagi fet sense tenir en compte la morfologia, idiosincràsia sociològica de la societat catalana o de la distribució de les províncies de Catalunya. Podíem anar al detall, i potser podríem trobar alguna sorpresa, però m'estranyaria.

11. La Constitució Espanyola de 1978 estableix la igualtat entre els ciutadans espanyols. La llei electoral xifra quantitats diferents de vots per escó a les diferents circumscripcions electorals.

A l'establir diferents proporcions de vots, podria, en aquest sentit, ser considerada una mesura NO constitucional? (Si, No) Per què?

Home no, no constitucional no. Intentarem ser 'carpesianos', farem una reflexió, el que sí podem parlar és des d'un punt de vista en termes ètic o morals si això no és just. Però estem parlant, insisteixo, en el de sempre, vull ser molt equànime, el problema és que si a Espanya hi hagués imperat un sistema de lleialtat constitucional en totes les comunitats autònomes i si els governants nacionalistes s'haguessin comportat amb lleialtat cap al projecte comú espanyol, donaria una mica igual. Aquesta petita distorsió del principi democràtic és evident, aquest principi ens diria que som actualment uns 4750000 d'habitants i que d'aquests 47500000 han de tenir un vot que valgui exactament el mateix a tot Espanya, circumscripció única i en tota espanya val el vot el mateix, però cal reconèixer que les realitats socials són moltes i sent molt liberal i que per tant es tendeix a l'individualisme reconec que no m'agrada

un individualisme que desarrela i no pluralitza. L'home ha de tenir arrelament també amb la seva societat, amb la seva província amb la seva comunitat autònoma amb el seu país també i no té per què renunciar a tot això. Llavors a l'hora d'articular i unir la representació política en un estat descentralitzat com el nostre em sembla que és normal que hi ha una certa correcció en aquesta proporcionalitat. Això és una posició més teòrica, com a professor, com a diputat de ciutadans em sembla que la llei electoral ens ha perjudicat enormement. Joestic ara en el ple i els d'Esquerra em diuen "és que us superem en escons" si i nosaltres tenim el doble de vots que vosaltres. i efectivament així és. Per la llei electoral que en aquest aspecte penalitza, sens dubte.

12. L'abstenció i el vot en blanc, haurien d'estar representats pràcticament en els resultats electorals amb un menor nombre d'escons als diferents parlaments, tant estatal com autonòmics?

Joestic d'acord en com es fa ara. Jo quan estudiava política sempre havia discussions relacionades amb aquest tema. Hi ha formacions com "Escons INSUBMISOS" que deien que si ells guanyaven un escó al congrés, el deixarien buit. A Espanya crec que es deien ESCONS EN BLANC. És una frikada, la representació ha de tenir uns criteris de proporcionalitat i més ha de tenir uns criteris de raonabilitat i aquest criteri de raonabilitat és el que exigeix que no hi pugui haver una representació de 25 partits en un Parlament. Quan estudiava a la universitat tenia un professor, un savi, que sempre deia que a Espanya no estem molt bé però que a Itàlia era molt pitjor. Això avui en dia ja no és així. Itàlia estava plena de 'partitinis', petits partits italians, que generaven un galimaties polític, una impossibilitat per arribar a acords que és una mica el que tenim ara a Espanya.

13. Cada vegada més s'observa una separació entre el món del ciutadà de peu i el dels polítics. L'existència de polítics professionals és un problema (greu, mitjà, lleu) per a la democràcia espanyola? S'hauria d'establir un límit de legislatures i mandats en el desenvolupament de càrrecs públics?

Jo no crec que sigui un problema. Jo crec en els partits i els defenso i mira que sóc molt liberal i defenso a ultrança que els partits articulen la vida política del país. Crec que són imprescindibles per a la democràcia, és a dir quan a Espanya es acabada la dictadura de

Franco un dels principals anhels de la gent era la legalització dels partits polítics. Perquè és el primer símptoma que en un país hi ha democràcia. Per tant els partits són imprescindibles i per tant que dins d'aquests partits hi hagi polítics professionals em sembla desitjable. Una altra cosa és que després hi hagi hagut partits en què aquesta professionalització de la política hagi donat lloc a atropellaments, excessos, corrupteles i ho hem vist fonamentalment amb el PP i amb el PSOE que són els que han governat. I un com a ciutadà pensa que horror, aquesta gent que s'ha passat tota la vida en un partit polític i se l'ha endut tot. Reconec en aquest aspecte. Ciutadans té una virtut respecte als altres i és que busca talents fora de l'àmbit dels partits i en el meu cas, sóc una persona de formació periodista i polític que apareixia en moltes tertúlies abans de ser diputat i a mi em ve a cercar Inés Arrimadas i em diu que vol que vagi a les llistes del partit. Prova d'això és que encara segueixo sense ser afiliat a el partit el que no vol dir que no vagi a canviar en les pròximes setmanes. Per tant la idea del polític professional em podria generar algun tipus de reserva, però reconec que no necessàriament perquè he conegut a polítics professionals d'una vàlua extraordinària, per això em fa por fer un judici. Sobre la limitació de mandats, és un altre debat pel qual no es pot donar una resposta definitiva perquè podem tenir opinions diferents i penso bo, d'una banda si, per exemple Aznar va dir que limitaria el seu mandat a 8 anys i vaig pensar que valent i que interessant però després penses si hagués estat especialment brillant, perds un capital polític molt important quan la teva de forma taxada per llei estableixes un límit als mandats, imagina't que tenim un president de govern que és impressionant i que tota espanya està encantada amb el que està fent una labor extraordinària i al cap de vuit anys s'ha d'anar perquè hi ha una limitació de mandat constitucional, perds un valor polític.

14. Creieu que, si el vot de cada ciutadà català valgués el mateix, la història política de Catalunya hagués estat diferent?

Si per descomptat, la història política de Catalunya està molt marcada pel nacionalisme. El nacionalisme ha estat una ideologia hegemònica en la societat catalana i si haguéssim tingut un altre tipus de llei electoral i hagués valgut un vot igual el de Barcelona que el de Lleida que el de Girona o Tarragona segurament el PSC podria haver governat en alguna època de la seva vida sense els lligams d'haver de governar amb Esquerra. Jo em considero de centre liberal ni d'esquerres ni de dretes però considero que hagués estat una molt bona idea que el

---

PSC hagués pogut governar en solitari i no haver de governar amb Esquerra Republicana i amb esquerra per Catalunya que li van fer entrar en una dinàmica de competició d'haver qui era més nacionalista i a la fi el PSC es va convertir per moments en un partit nacionalista més, no sempre és clar. I això té molt a veure amb aquesta llei electoral que fa que no valgui el mateix el vot en un lloc que en un altre. Recorda que el vot d'un ciutadà de Lleida o de Girona val gairebé el doble prop de 1.8 punts nominals més que el d'un de Barcelona. Llavors segur que hagués estat diferent. Perquè haguéssim aconseguit trencar l'hegemonia nacionalista molt abans. Ara almenys està en qüestió però si el PSC hagués governat en els anys 90 un altre gall hagués cantat.

15. Voleu afegir qualsevol consideració a l'enquesta?

M'ha semblat molt interessant que tota la feina giri al voltant de la llei electoral i sobre representació. Em semblen molt completes les preguntes. Has fet un molt bon treball i com a consideració general, la gent tendeix a trobar el model perfecte, el model perfecte és el d'una llei electoral completament proporcional o una llei electoral completament corregida o fins i tot llistes obertes. La gent s'embadaleix amb les llistes obertes, aquestes tenen les seves virtuts i els seus defectes. Les seves virtuts és que pots ser tu com ciutadana coneixes al teu candidat i votes a aquest candidat i no a una llista de partit tancada i bloquejada però aquest candidat pot tenir pulsions messiàniques d'arribar a el govern i dir que a ell l'han votat els ciutadans i no per anar en una llista. Jo per exemple com a diputat integrat en una llista de ciutadans l'any 2017 tinc molt clar que encara que jo sé que hi ha gent a la qual li vaig agradar molt i a la qual li caic molt bé a mi no m'han votat. A mi m'han votat per anar en una llista electoral de ciutadans. Per això quan em pregunten si comparteixo el 100% l'ideari de ciutadans contesto que comparteixo la pràctica totalitat del programa però no el 100%. Ara bé, quan estic a l'hemicicle no pretenc fer-me l'estrella i dir estic, vaig a votar diferent perquè tinc llibertat de vot. Però no em sembla bé trencar la disciplina de com va fer el PSC. En un sistema de llistes tancades i bloquejades em sembla molt deslleial venir aquí i dir bo, com això a mi em resulta incòmode voto el que a mi em sembli més popular, no !! a mi no em sembla just.

7.2.- Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) :

Josep Ramon Mut i Bosque.

*Acreditació accés
Diputació de Barcelona*

El passat 3 de desembre a les 16.00 h vaig tenir l'oportunitat de reunir-me amb el representant d'ERC davant la Junta Electoral Central, diputat provincial. L'entrevista va tenir lloc al grup d'ERC de la Diputació de Barcelona (Rambla Catalunya, 126 cantonada amb Diagonal), planta novena.

*Josep Ramon Mut i
Bosque (ERC)*

1. Considereu que l'actual sistema electoral present a Catalunya és just?

b. Per què?

No, és completament injust. És injust des de la perspectiva no tant de representativitat com et dirà tothom, això ho podríem posar en dubte, sinó perquè és obsolet. És a dir, tu tens un sistema electoral que és el sistema electoral general, estatal que és del 78, per tant el sistema era un sistema que obria expectatives en el moment perquè era el postfranquisme i per tant funcionava en aquell moment però ara no.

Exemple: Per què necessitem una jornada de reflexió el dia abans de les eleccions? És totalment inútil perquè necessites 15 dies de campanya quan has estat de campanya tots els dies que anomenem precampanya?

Per tant el sistema no és just i no s'adequa a la realitat i després el sistema de votació genera una milionada respecte l'inversió. Has d'imprimir totes les paperetas com si tothom, fins el partit més petit que votaran 100 persones. Has d'imprimir si hi ha 5.500.000 d'electors, 5.500.000 de paperetes malgrat que saps que al final acabaran votant-la 1.000-2.000 persones com a molt i per tant tot això el fa completament injust per a la societat.

Després tothom diu és injust pel tema de representativitat. Aquí, és el que jo discuteixo que no ho és tant. Sí que hi pot haver-hi algun punt, perquè es va a aquell populisme d'un ciutadà un vot, per tant representatiu. Però aleshores si passés això, els de Barcelona, província de

Barcelona, només que anéssim a votar nosaltres, els de Tarragona, Lleida i Girona, és que es podrien quedar a casa. Per tant, el sistema està fet perquè tothom pugui votar.

El sistema basc agafa les tres províncies basques i malgrat que Vizcaya té més població que Álava i Guipúzcoa juntes, tothom tria 25-25-25. Per què? Per fer que si els guipuzcoans vagin a votar perquè sinó només amb Vizcaya ja estaria tot.

2. En la vostra opinió, la representació d'escons actuals al Parlament de Catalunya és un reflex exacte del vot emès pels ciutadans catalans?

Segur que exacte no, però aproximat sí, i més aproximat del que la gent creu. Perquè la gent diu, no si agafes vots absoluts segur que Barcelona forces que tenen molta representativitat a l'àrea metropolitana, com el PSC o Ciutadans tindrien més que probablement partit petits com ara JuntsxCatalunya. ERC és diferent perquè hem crescut molt. Segurament et dirien que no és exactament la representativitat, però al final sí que ho és perquè tu només has de mirar en temes poblacionals. És a dir, Catalunya al final és un país que té 40 comarques i en 4 comarques Vallès Occidental, Barcelonès, Vallès Oriental i Baix Llobregat hi viu més gent que a la resta de comarques. Per tant, o busques un equilibri o aleshores el país queda completament desigual.

3. Segons la vostra opinió, té el mateix valor el vot d'un ciutadà de la província de Barcelona que el de la província de Lleida, o Girona, o Tarragona?

No, clar el que diuen és que tu agafes números i no té. Això és una ciència pura i et diria que no, que clar el vot del de Barcelona val menys que el de Lleida. Però és el que et deia a la primera pregunta, però aleshores, si anéssim amb ciència pura, per això, això és social. El que ens permet les ciències socials és que d'alguna manera intentes equilibrar i fer que això, que per a una persona de Lleida tingui sentit el fet d'anar a votar, perquè al final el ciutadà de Lleida no caldria que anés a votar. Això passa moltes vegades també des de l'estat espanyol, però també a tot arreu.

Exemple EEUU: Si a EEUU només votés una costa, la costa oest o est. és a dir tot el centre de EEUU no caldria que anés a votar.

Exemple Regne Unit: Només caldria que anés a votar Londres.

Exemple França: París i Lyon.

Per tant en tots els sistemes s'intenta equilibrar una miqueta perquè també els dels territoris petits tinguin representativitat.

- 4. . Està demostrat, són dades estadístiques oficials, que el vot a Barcelona val 2,3 vegades menys que per exemple a Lleida, és a dir, es necessiten més del doble de vots per aconseguir un escó a la ciutat comtal que a Lleida. Casualment el vot constitucionalista s'agrupa precisament a l'àrea de Barcelona i Tarragona, les dues províncies on el vot té menys valor. Esteu d'acord amb l'afirmació: **“Aquest sistema a Catalunya afavoreix al separatisme i penalitza el constitucionalisme? (Si, No)****

b. Per què?

No, no estic completament d'acord per això que et deia. És a dir, al final és una qüestió d'equilibri territorial, i ara perquè està de moda el tema del separatisme. Però és ben senzill, et poso un EXEMPLE: al final, perquè a Barcelona hi viu més gent han aconseguit que les centrals nuclears, de les quals s'il·lumina la ciutat de Barcelona, no estiguin a Barcelona, sinó que estiguin a l'Ebre. Perquè a l'Ebre era la zona on vivia menys gent per tant és a dir, tu al final amb aquest sistema el que provoques és que el petit com té poca representativitat, li col·loques tot allò que tu no vols. Per tant s'ha de buscar un sistema que equilibri tot això, que el petit tingui cert poder per dir: escolta no vull que em col·loquis més centrals nuclears a l'Ebre.

Clar, es trasllada sempre amb el tema independentisme, no independentisme i allà no ens agrada, però sí que ens agrada en altres coses. A tots els partits els ha passat això, és a dir, quan parlen del sistema català no els agrada (encara que és el mateix que l'espanyol) però en canvi, aquests mateixos que diuen que no els agrada pel tema que val un vot menys a Barcelona que per exemple Lleida, però en canvi, aquest mateixos quan els hi dius: “El vot de Guadalajara també està sobrevalorat sobre el de Madrid”, però el de Guadalajara els convé per exemple al Partit Popular aquí callen. És a dir, el partit Popular per exemple té molta representació gràcies a que té molta representació a províncies que també estan molt desertes com Valladolid, Guadalajara ...

Un EXEMPLE el tens en les darreres eleccions a Teruel, Teruel Existe és una qüestió de com el sistema encara no m'ho ha equilibrat llavors aquesta gent s'ha hagut d'agrupar i formar una agrupació d'electors per tenir una representativitat.

Fins i tot la llei electoral actual, corregeix això una mica i li dóna a Teruel una representació. És a dir Teruel en realitat són tan pocs, que aquest sí que no caldrien que fossin a votar. Però els ha equilibrat una miqueta, encara que és insuficient. Teruel al final, queda oblidada perquè clar, el sistema a Aragó beneficia a Zaragoza.

5. Contrastant les anteriors dades oficials, considereu que amb aquest sistema pugui haver una part de la població discriminada, i que, per tant, la distribució d'escons no reflecteix realment les opcions polítiques de la ciutadania?

Tot el contrari, és a dir, aquest sistema equilibra i ja sé que agafar el sistema català, tothom diu: No és que el vot constitucionalista val menys que els nacionalistes i igual son més però després al Parlament no tenen la representació exacta. Segur que en aquest fet pot haver-hi queixa, però justament.

No és això una mica xocant, és a dir, Quan anem a percentatges de vots, efectivament no hi ha una representació idèntica. Quan parles del sistema espanyol, si el Senat fos el que hauria de ser, aquesta cambra hauria de ser la representació territorial de l'Estat espanyol

Segur

No sé si es podria traslladar una imatge d'un sistema binari en el sentit d'una cambra legislativa amb un sistema proporcional i una representativa precisament per allò que tu deies. Perquè és obvi que els poders fàctics s'agrupen en determinades circumstàncies i també, que el sistema actual amb el bipartidisme era molt fàcil.

És a dir si plantejem un sistema amb un Senat i un Congrés ben fets. És a dir sent el Senat la cambra de representació territorial i el Congrés més poblacional a les Comunitats autònoma. Si el sistema fos així, d'acord que aleshores no caldrien fer sistemes col·lectius. Però mentre el sistema no és aquest, tenim només com en el nostre cas un únic Parlament de Catalunya o equilibres d'alguna forma o per exemple, aquí a la Diputació de Barcelona o estem veient en el Berguedà. És a dir el problema de la Diputació, és que la representació de l'àrea

metropolitana fa que si es necessita posar una incineradora, ON LA POSEM? a la província on hi hagi menys població de Barcelona, en aquest cas al Berguedà.

Per tant als petits o se'ls equilibra d'alguna forma ja sigui per un sistema de Cambra alta i Cambra baixa que realment hi hagi una representativitat territorial, que en aquest cas no deixaria de ser el mateix que la correcció que es fa amb l'actual sistema perquè si el Senat fos un senat de veritat, hauria de poder aturar coses de Congrés. En canvi com el sistema no el preveiem mai, és a dir quan el Congrés diu una cosa el Senat no pot dir que no. Per això aquestes correccions són l'única forma.

La representació del Senat no és una representació directa

No, el Senat té una contradicció que és el tema que la gent diu que vol llistes obertes, elecció directa i és mentida. La gent no ho vol, perquè el Senat tenen la llista oberta per a posar les creuetes i ja t'ho dic jo, que he estat en molts recomptes, que la gent posa les tres creuetes en el mateix partit (75% ho fa). També hi ha gent que no diu que no s'aclareix amb el Senat, tot i que s'està utilitzant un sistema que tu has dit que t'agradaria en les enquestes. La gent no coincideix amb el que diu que creu voler amb el que realment acaba fent. Al final a la gent li és més còmode una llista tancada com és el Congrés, és a dir, si es permetés canviar la llista del Congrés o l'ordre, tampoc ho faria ningú.

Aquí té a veure molt amb la informació, el coneixement i la crítica.

6. Les exigències d'una "democràcia" per part de la població, afavoreix una reforma electoral a Catalunya?

Seria fer una llei electoral, perquè ni tan sols tenim el pas previ per poder fer una reforma. Aquí pensa que tenim una qüestió i és que jo per exemple sempre que treballo ho faig amb la llei espanyola. Aquí no hi ha cap llei catalana que et parli d'això, a diferència d'altres autonomies. Hi ha coses com aquestes que la gent no entén. Moltes vegades la gent diu, necessitem una llei catalana, però per fer QUÈ?, per fer més coses del que ells creuen. És a dir, la gent només t'exigeix la llei catalana perquè creuen que aleshores canviarà la representativitat, només la gent s'està quedant amb això. No s'estan quedant amb altres coses importants com pot ser, el que va passar a les darreres eleccions generals, és a dir, la Junta Electoral agafa i diu no es pot fer una trobada gegantera perquè això va en contra de la

neutralitat de les administracions. Clar, no sabem que és una trobada gegantera, no se n'adonen que allò és molt neutre però això és culpa de no tenir una llei catalana. Perquè una llei catalana permet tenir una Junta Electoral pròpia de Catalunya. Jo quan comença l'època d'eleccions jo vaig a Madrid i passo 54 dies allà, perquè no tenim aquí. Per exemple l'advocat de PNV o Bildu no cal que vagi a Madrid, ells ho tenen a Vitoria i ho fan allà.

La gent diu, necessitem ara que demanen democràcia una llei pròpia, si però PER QUÈ?, i diuen per la representativitat. És probable que si li demanem a un expert de Massachusetts que ens faci una llei pròpia, segur que no la fa 100% poblacional. No farà una persona un vot, perquè ell mateix farà matisos. Tots els països que tenen el mateix problema amb parts més poblades i menys farà sistemes correctius.

Per més democràcia no és el sistema el que ha de canviar, el que ha de canviar és absolutament l'educació. Si hi ha educació, és a dir, la gent entén les coses i sap discernir entre què és això i que és allò al final és quan les coses funcionen. Però clar ara mateix no et cal tenir un programa electoral.

7. Hi ha qui assenyala de paradoxal la situació que Catalunya és l'única Comunitat autònoma que no compta amb una llei pròpia, tenint en compte que la majoria de partits polítics catalans tenen la voluntat d'autogovern. Esteu d'acord amb això?

La raó és la que has incidit des de la primera pregunta. La raó és perquè estem d'acord en tot, però quan arribem a les dues pàgines de la representativitat proporcional, llavors ja no ens hi posem d'acord

No hi ha de veritat cap punt d'acord?

Costa molt, i costarà molt, sobretot ara que estem en un marc d'independentisme contra no independentisme. Per tant, ja no és una qüestió de proporcionalitat que sempre ha estat el problema sinó ara has d'afegir més problemes, ara partits pro unió (Cs, PP, PSC), no volen que hi hagi una llei electoral catalana perquè això implica tenir una Junta Electoral pròpia.

Què té això de dolent?

Al final la Junta la componen uns jutges, i un jutge a Madrid veu unes coses diferents d'un jutge de Catalunya, és així de clar. Exemple de la trobada gegantera: A Madrid es prohibeix perquè s'entén com un acte independentista, encara que no sigui. Això serveix als partits pro unionalistes per dir que als carrers de Catalunya no hi ha neutralitat, que els carrers estan

envaïts per independentistes... ara mateix està tot tan polititzat que ara intentar abordar el tema d'un sistema electoral propi és un moment molt complex. Jo porto des de el 2008 com a advocat d'ERC en temes electorals, ara és el moment que menys possibilitats hi veig per a una llei electoral. Fins fa quatre anys havíem dit que el que s'havia de fer era una llei sense entrar en el tema de representació proporcional, i amb això segur que tots hi estaríem d'acord. Llavors, això ho deixem dient una disposició addicional i recorrem a la LOREG que és la llei estàndard, però crec que això ara mateix és impossible. Hi ha aspectes que fa un temps no hi tenim en consideració o que no estaven polititzats però ara mateix tot ho està. Hem arribat a un punt que tothom ens denunciem tot.

8. En el vostre programa electoral, heu volgut incorporar un sistema electoral diferent de l'actual o modificacions del mateix?

El sistema britànic a mi m'agrada perquè tu no votes a ERC, JuntsXCatalunya... tu votes al teu representant i és al teu districte, per tant tu pots parlar amb ell, li pots preguntar coses...

Nosaltres justament som els que parlem de la República, per tant quan parlem de República, si que parlem d'un sistema totalment diferent de l'actual, perquè al final tot el sistema permet que el rei pugui sancionar, dir si una cosa és correcta o no i això per a nosaltres ja és com esclatar cap, Al final tots els republicans, siguem d'on siguem, defensem com el que significa República, la res significa cosa i per tant la cosa pública. Volem que tot sigui públic. Quan parlem del nostre sistema volem un sistema electoral totalment just, i quan parlem de justícia no parlem ja tant de la representació territorial, sinó que primer intentem que no hi hagi tants territoris despoblats. De fet tu ara mateix a Catalunya tens 4 províncies, nosaltres volem canviar això, volem parlar de 8 vegueries. PER QUÈ? Això aleshores genera un punt de representativitat, perquè tu ara mateix a Tarragona, província de Tarragona estem parlant de dos territoris molt diferenciats. Un seria l'Ebre i altre el Camp de Tarragona. L'Ebre desèrtic on hi va tot allò que no es vol. Per tant nosaltres parlem d'una divisió territorial justa, perquè al final Tarragona, el que quedaria del Camp de Tarragona i de la zona metropolitana de Barcelona ja son territoris justos poblacionalment, per tant tu quan fas un sistema electoral just et bases en comptes de 4 en 8 ja pots repartir millor els escons. Aquesta és la clau, fixa't-hi a Espanya al 71 quan es fa la divisió autonòmica, agafen els territoris històrics com Catalunya, Euskadi, Galícia, etc... Però s'inventen algun territori com per exemple la

Comunitat de Madrid. PER QUÈ SE LA INVENTEN?, perquè Madrid que hauria de ser Castella, si era tot Castella, aquesta està molt despoblada i Madrid està superpoblat i aleshores els de Lleó o Palència no haurien necessitat anar a votar.

A Catalunya per exemple el poble més petit es troba a la província de Barcelona, Gisclareny que té només 28 habitants. Aquesta gent té igual de dret que tu a anar a l'escola, o per exemple quan neva a Barcelona i es renten els carrers, allà neva més sovint i no va ningú a rentar la neu. Per això es necessita un sistema que equilibri.

9. Els intents per posar-se d'acord pel que fa a una reforma de la llei electoral a Catalunya han estat nombrosos i han finalitzat sense acord fins ara (hi ha una àmplia i extensa literatura política en relació amb aquest tema). Quines són les causes d'aquesta falta d'acord?

Contestada en altres preguntes (diferents interessos i opinions sobre el tema)

10. Penseu que una de les raons per les quals hi ha una falta de proporcionalitat a Catalunya és exactament pel fet que la LOREG és una llei pensada especialment per a Espanya i no té en compte la realitat social i territorial a Catalunya?

Contestada en altres preguntes (no s'adequa a la realitat, està obsolet el sistema)

11. La Constitució Espanyola de 1978 estableix la igualtat entre els ciutadans espanyols. La llei electoral xifra quantitats diferents de vots per escó a les diferents circumscripcions electorals.

A l'establir diferents proporcions de vots, podria, en aquest sentit, ser considerada una mesura NO constitucional? (Si, No) Per què?

No, jo crec que justament és molt constitucional. Perquè clar si tu fas allò d'un vot, una persona, és a dir circumscripció única, que això ja passa per exemple a les eleccions europees. En aquestes, Espanya escull 57 diputats, QUÈ SUCCEEIX?, encara avui volen fer un sistema més complex, això fa que partits que són molt importants en els seus territoris EXEMPLE: A Cantàbria el partit que guanya sempre, és el partit regionalista càntabre, perquè es senten representats per ells, com és una circumscripció única, malgrat que tots els càntabres votessin al mateix partit no obtenen ni un sol escó, a les europees són una persona,

un vot. Per tant, partits molt importants no tenen representativitat. Nosaltres, que som ara mateix el partit que té més suport a Catalunya, a les eleccions europees, on pot treure un escó, podria treure 2 o 3. Però al final, anem amb coalicions amb els nacionalistes gallecs BNG, amb els de Bildu,... fins i tot algun andalusista i amb els valencians, amb els de les illes. Busquem grans coalicions perquè hi ha territoris que tenen partits amb representativitat que en circumscripció única no existiria, per tant és l'única forma d'equilibrar.

12. L'abstenció i el vot en blanc, haurien d'estar representats pràcticament en els resultats electorals amb un menor nombre d'escons als diferents parlaments, tant estatal com autonòmics?

Cap sistema ho preveu, però perquè jo crec que el sistema espanyol amb totes les seves imperfeccions i que és obsolet, al final si tu et vols presentar, et pots presentar. És a dir quan algú diu voto en blanc perquè tots els polítics són iguals, ja però si tots els polítics són iguals, presenta't tu, que no ets igual. El sistema no és complicat per presentar-se, és complicat per trobar en aquestes estructures la representativitat exacta. No tinc la sensació que els vots en blanc hagin de tenir uns llocs buits, perquè al final això és la 'teoria dels gasos': Si ara nosaltres extraïem tots els gasos d'aquesta habitació, l'habitació no quedarà sense cap gas, serà ocupat per un altre gas. És a dir, no existeix el buit.

És el mateix, si hi ha tres escons que hi són buits, és igual, el que estàs beneficiant és que si la majoria absoluta era el 68, serà 66 i per tant, t'ocuparan d'altre forma. No guanyaries res deixant-ho en blanc, potser pel que fa al pressupost per diputat però tampoc.

13. Cada vegada més s'observa una separació entre el món del ciutadà de peu i el dels polítics. L'existència de polítics professionals és un problema (greu, mitjà, lleu) per a la democràcia espanyola? S'hauria d'establir un límit de legislatures i mandats en el desenvolupament de càrrecs públics?

Jo crec que és molt greu, perquè al final, si tu et sents representat pels teus representants, és que tot falla, i si falla alguna cosa hem de canviar. No sé si és per la professionalitat dels polítics, això un sociòleg segur que ho sap millor. Al final no hi ha tants professionals polítics com s'intenta fer creure, també el populisme juga.

Hauria d'haver-hi una limitació de mandats, com als EUA?

Realment la limitació de mandats als EUA, no hi ha cap llei que obligui. De fet, si ara agafeu la història dels EUA, veureu que hi ha presidents que han estat més de 8. No hi ha cap llei que ho mani, és la convenció social que ha portat a entendre que en 8 anys ja s'ha tingut temps per fer coses i les idees ja són antigues, és a dir, es necessiten gent amb noves idees. Aquest fet és mentida perquè en Trump ha substituït a l'Obama, i l'Obama tenia idees molt més innovadores que aquest. Per tant limitar els mandats?, si ja hi ha una convenció social, ja hi està bé. Ara bé, EUA, quan el president es retira té el seu estatus com a president retirat. El pitjor que el pot passar és a Espanya sí que hi va haver un president que va dir que estava dues legislatures, José María Aznar. Tant de bo aquest hagués estat més temps, perquè ara va donant lliçons per darrere, al final el PP és ell qui ho ha destruït i ha fet emergir VOX. Per tant a vegades és preferible que el polític perdi i se'n vagi a casa perquè ha perdut, i no que se'n vagi perquè jo sóc molt bo i hagués continuat anys de per vida.

Jo sempre ho dic, aquí pots presentar-te a la política sense haver-hi estudiat mai, en canvi a França no. A França t'exigeixen haver estudiat ciències polítiques, tenir una carrera o fer un curs, no pot qualsevol arribar a ser polític, perquè al final es necessita una formació. Clar a França és educació pública, per tant tothom hi pot arribar a això. Però allà, el populisme ha pujat com l'escuma i tenim una Le Pen, partits d'ultradreta que allò... Al final de tot, el resum no és un problema electoral, sinó educatiu, és a dir, on hi ha educació no hi ha aquests problemes, els polítics són gent que diu: per a mi per a la meua vida personal, ja m'està bé servir a la res pública vuit anys i marxo. Hauria de ser una cosa que tu volguessis fer perquè tens altres aspiracions vitals. El problema de molts polítics és que com han arribat allà per un bon sou passen dues coses: que no volen marxar mai, perquè estan molt bé amb aquell sou i clar al final estan molt bé amb aquells diputats; però hi ha una cosa molt més greu que ha passat a Espanya, que alguns arriben a polítics i pensen, Només es cobra això? Al final el populisme tendeix a exagerar el que cobren els polítics, per exemple els regidors d'Ajuntament com o cobrem 0, ho fem per amor al nostre poble. Per tant succeeix que comencen a robar alguns, el problema és que com cobren menys del que s'esperaven. Robar és molt fàcil, sobretot en la cosa pública.

És una qüestió, no de sistema sinó que els polítics tinguin educació i tinguin un punt de valors.

14. Creieu que, si el vot de cada ciutadà català valgués el mateix, la història política de Catalunya hagués estat diferent?

Jo crec que igual, perquè en el fons els independentistes tenim molt clar que la Independència no la podem fer sense referèndum, tot i que hi ha independentistes que ens critiquen per això. En el referèndum sí que és una persona, un vot, i que si allà la majoria vol la independència es farà. Però aquesta no pot venir ni per unes eleccions al Parlament, amb les correccions de representació. Això ho tenim molt clar i per això crec que la història no hauria canviat res, perquè malgrat hi ha alguns que diguin la manera en que s'havia de fer la independència, quan els ha tocat implementar-ho, no ho ha fet. VAM INTENTAR FER UN REFERÈNDUM? si malgrat que això va ser la resposta d'insubmissió més gran d'aquest país en molts anys, malgrat que va ser un acte de la ciutadania, com a referèndum oficial no va comptar. Això, i t'ho diu un independentista, ens agradi o no, no era un referèndum, el món no va reconèixer aquell resultat com a vàlid. I jo sóc el primer que defensa l'1 d'octubre, perquè va ser una resposta de la ciutadania on aquesta s'empodera i té moltes virtuts i molts aspectes, però no va servir. Al final la història hagués estat la mateixa, vale que haguessim tingut menys escons però realment no hi hauria tanta diferència com es pensa.

Hagués estat el mateix perquè la tensió al país hagués estat la mateixa. En les darreres eleccions no en les altres, jo vaig fer el càlcul i PSC i Cs guanyaven una mica amb la circumscripció única, ERC es mantenia igual perquè tenim l'àrea metropolitana la foça i JuntsxCatalunya era el partit que perdia més. Nosaltres som molts homogenis i transversals, podem guanyar tant a l'àrea de Barcelona i al poble més petit, Gisclareny.

15. Voleu afegir qualsevol consideració a la enquesta?

No, estic molt content de que hi hagi algú que es preocupi per aquestes coses, això el primer, perquè no crec que em torni a passar per començar.

Com a enquesta, que està molt bé per analitzar i al final està molt bé preocupar-se per quin sistema ens representa, però torno al que et deia, al final és una qüestió de valors i d'educació.

7.3.- Partit socialista català (PSC): José Luis

Díaz Torrevejano.

Aquesta entrevista ha estat realitzada mitjançant una enquesta telemàtica de 15 preguntes. Ha estat resposta per José Luis Díaz Torrevejano, de la secretaria d'organització del PSC.

*José Luis Díaz Torrevejano. Conseller
Dte. Educació, Salut i Serveis Socials
Canyelles i Roquetes (PSC)*

1. Considereu que l'actual sistema electoral present a Catalunya és just? Per què?

No, no és un sistema just. Perquè no és proporcional a la població.

2. En la vostra opinió, la representació d'escons actuals al Parlament de Catalunya és un reflex exacte del vot emès pels ciutadans catalans?

No, s'ha de fer una correcció en la seva distribució.

3. Segons la vostra opinió, té el mateix valor el vot d'un ciutadà de la província de Barcelona que el de la província de Lleida, o Girona, o Tarragona?

No, perquè per obtenir un escó a Barcelona, el nombre de vots és molt més superior a la resta de demarcacions.

4. Està demostrat, són dades estadístiques oficials, que el vot a Barcelona val 2,3 vegades menys que per exemple a Lleida, és a dir, es necessiten més del doble de vots per aconseguir un escó a la ciutat comtal que a Lleida. Casualment el vot constitucionalista s'agrupa precisament a l'àrea de Barcelona i Tarragona, les dues províncies on el vot té menys valor. Esteu d'acord amb l'afirmació: **"Aquest sistema a Catalunya afavoreix al separatisme i penalitza el constitucionalisme? (Si, No) Per què?"**

No, no estic d'acord, perquè aquest mateix problema ja es tenia abans que s'iniciés tot el procés.

---

5. Contrastant les anteriors dades oficials, considereu que amb aquest sistema pugui haver una part de la població discriminada, i que, per tant, la distribució d'escons no reflecteix realment les opcions polítiques de la ciutadania?

No és que hi hagi una part discriminada, el que hi ha és que tenim zones on el vot dels electors val el doble que en altres zones i això no es fa ser iguals a tots.

6. Les exigències d'una "democràcia" per part de la població, afavoreix una reforma electoral a Catalunya?

La reforma electoral a Catalunya és urgent, som l'única Comunitat autònoma que encara no ha desenvolupat la seva pròpia llei electoral en 40 anys de democràcia.

7. Hi ha qui assenyala de paradoxal la situació que Catalunya és l'única Comunitat autònoma que no compta amb una llei pròpia, tenint en compte que la majoria de partits polítics catalans tenen la voluntat d'autogovern. Esteu d'acord amb això?

Si estic d'acord, el motiu és que no s'arriba a un acord per les visions partidistes de cada partit, sense tenir en compte el bé comú.

8. En el vostre programa electoral, heu volgut incorporar un sistema electoral diferent de l'actual o modificacions del mateix?

El PSC vol una reforma electoral a Catalunya, és més, va ser el primer partit en aquesta legislatura que va presentar una proposició de llei per adoptar una llei electoral a Catalunya.

9. Els intents per posar-se d'acord sobre una reforma de la llei electoral a Catalunya han estat nombrosos i han finalitzat sense acord fins ara (hi ha una àmplia i extensa literatura política en relació amb aquest tema). Quines són les causes d'aquesta falta d'acord?

La manca de visió sobre el conjunt i els partits nacionalistes no veuen més enllà de les seves tàctiques partidistes.

---

10. Penseu que una de les raons per les quals hi ha una falta de proporcionalitat a Catalunya és exactament pel fet que la LOREG és una llei pensada especialment per a Espanya i no té en compte la realitat social i territorial a Catalunya?

Això es podria replantejar amb un augment en la distribució d'escons, especialment a la província de Barcelona.

11. La Constitució Espanyola de 1978 estableix la igualtat entre els ciutadans espanyols. La llei electoral xifra quantitats diferents de vots per escó a les diferents circumscripcions electorals.

A l'establir diferents proporcions de vots, podria, en aquest sentit, ser considerada una mesura NO constitucional? (Si, No) Per què?

No, perquè tenim un sistema representatiu. El que s'hauria de fer és ajustar més el nombre d'escons al nombre de ciutadans i ciutadanes de cada circumscripció.

12. L'abstenció i el vot en blanc, haurien d'estar representats pràcticament en els resultats electorals amb un menor nombre d'escons als diferents parlaments, tant estatal com autonòmics?

No, com es podrien representar aquestes opcions? Deixant escons en blanc? Es perdria representació.

13. Cada vegada més s'observa una separació entre el món del ciutadà de peu i el dels polítics. L'existència de polítics professionals és un problema (greu, mitjà, lleu) per a la democràcia espanyola? S'hauria d'establir un límit de legislatures i mandats en el desenvolupament de càrrecs públics?

El greu problema no és la professionalització dels polítics, el problema radica en la dificultat que tenen aquelles persones que van decidir dedicar-se per un temps a la política, és a dir, a gestionar el bé comú i després tenen moltes dificultats per incorporar-se al món del treball dins de l'àmbit privat. Ara mateix la política està predeterminada per a funcionaris.

14. Creieu que, si el vot de cada ciutadà català valgués el mateix, la història política de Catalunya hagués estat diferent? No

15. Voleu afegir qualsevol consideració a l'enquesta? Cap

7.4.- Partit popular català (PPCatalunya): Santi

Rodríguez i Serra.

Aquesta entrevista ha estat realitzada mitjançant una enquesta telemàtica de 15 preguntes. Ha estat resposta per Santi Rodríguez i Serra, portaveu Partit Popular del Parlament de Catalunya, diputat autonòmic a les Corts Catalanes..

*Santi Rodríguez i Serra,
portaveu Partit Popular
del Parlament de
Catalunya*

1. Considereu que l'actual sistema electoral present a Catalunya és just?

a. Per què?

Compleix els principis de representació territorial i proporcionalitat, però la proporcionalitat és millorable.

2. En la vostra opinió, la representació d'escons actuals al Parlament de Catalunya és un reflex exacte del vot emès pels ciutadans catalans?

No, la sobre representació de les circumscripcions menys poblades, distorsiona el reflex dels vots-escons.

3. Segons la vostra opinió, té el mateix valor el vot d'un ciutadà de la província de Barcelona que el de la província de Lleida, o Girona, o Tarragona?

L'hauria de tenir, però no el té.

4. Està demostrat, són dades estadístiques oficials, que el vot a Barcelona val 2,3 vegades menys que per exemple a Lleida, és a dir, es necessiten més del doble de vots per aconseguir un escó a la ciutat comtal que a Lleida. Casualment el vot constitucionalista s'agrupa precisament a l'àrea de Barcelona i Tarragona, les dues províncies on el vot té menys valor. Esteu d'acord amb l'afirmació: "Aquest sistema a Catalunya afavoreix al separatisme i penalitza el constitucionalisme? (Si, No)

c. Per què?

En les actuals circumstàncies, sí. Treure bons resultats a les circumscripcions més petites és més rendible, i en la conjuntura actual, els partits separatistes tenen millors resultats a Lleida i Girona, que a Barcelona i Tarragona, això fa que, tot i no arribar al 50% dels vots, tenen més del 50% dels escons del Parlament.

5. Contrastant les anteriors dades oficials, considereu que amb aquest sistema pugui haver una part de la població discriminada, i que, per tant, la distribució d'escons no reflecteix realment les opcions polítiques de la ciutadania?

Efectivament la distribució d'escons no reflecteix fidelment les opcions polítiques de la ciutadania. Això no vol dir que hi hagi població discriminada, tothom està representat segons una llei que en el seu moment es va considerar justa. Òbviament és millorable.

6. Les exigències d'una "democràcia" per part de la població, afavoreix una reforma electoral a Catalunya?

En absolut. Durant la IX i la X desena legislatura hi va haver l'oportunitat de fer la llei electoral, però a l'hora de la veritat, els partits nacionalistes van vetar qualsevol canvi que modificués la sobre representació que els beneficia.

7. Hi ha qui assenyala de paradoxal la situació que Catalunya és l'única Comunitat autònoma que no compta amb una llei pròpia, tenint en compte que la majoria de partits polítics catalans tenen la voluntat d'autogovern. Esteu d'acord amb això?

És així. La llei electoral requereix un mínim de 2/3 parts dels vots del Parlament, això vol dir que es necessari un acord ampli, almenys entre les principals forces polítiques que no només no s'ha pogut donar, sinó que resulta difícil que unes forces polítiques que gaudeixen d'avantatge en l'actual sistema, s'avinguin a modificar-lo de manera que en puguin sortir perjudicats.

8. En el vostre programa electoral, heu volgut incorporar un sistema electoral diferent de l'actual o modificacions del mateix?

Hem proposat (i presentat una proposició de llei) un sistema electoral que, permeti un recompte únic dels vots que determina el nombre d'escons de cada partit, i a partir d'aquí, una assignació territorial dels escons segons els resultats a cada circumscripció.

9. Els intents per posar-se d'acord sobre una reforma de la llei electoral a Catalunya han estat nombrosos i han finalitzat sense acord fins ara (hi ha una àmplia i extensa literatura política en relació amb aquest tema). Quines són les causes d'aquesta falta d'acord?

Em remeto a la pregunta 7.

10. Penseu que una de les raons per les quals hi ha una falta de proporcionalitat a Catalunya és exactament pel fet que la LOREG és una llei pensada especialment per a Espanya i no té en compte la realitat social i territorial a Catalunya?

És evident que el nombre de circumscripcions resulta molt determinant en la proporcionalitat resultant, no és el mateix 4 que 52, però també és cert que amb 4 circumscripcions és més senzilla la correcció que amb 52.

11. La Constitució Espanyola de 1978 estableix la igualtat entre els ciutadans espanyols. La llei electoral xifra quantitats diferents de vots per escó a les diferents circumscripcions electorals.

A l'establir diferents proporcions de vots, podria, en aquest sentit, ser considerada una mesura NO constitucional? (Si, No) Per què?

No, la llei electoral està feta a partir de les premisses constitucionals (art. 68) on s'estableix que cada circumscripció té una representació mínima fixa, i una de variable segons la població. Representació territorial i proporcionalitat són els principis constitucionals del sistema.

12. L'abstenció i el vot en blanc, haurien d'estar representats pràcticament en els resultats electorals amb un menor nombre d'escons als diferents parlaments, tant estatal com autonòmics?

No ho considero encertat.

L'abstenció és una expressió personal perfectament legítima, atès que el vot és un dret, i fins i tot un deure cívic, però no és una obligació, i per tant és una opció.

El vot en blanc també és legítim, i es considera vot vàlid, pel que té conseqüències reduint el percentatge de vot assolit pels partits.

No crec que aquestes opcions hagin de tenir reflex en una menor representació a les cambres, per què perjudicaria precisament la representació dels que sí que han exercit el seu dret.

13. Cada vegada més s'observa una separació entre el món del ciutadà de peu i el dels polítics. L'existència de polítics professionals és un problema (greu, mitjà, lleu) per a la democràcia espanyola? S'hauria d'establir un límit de legislatures i mandats en el desenvolupament de càrrecs públics?

Començo pel final: una cosa és la tasca legislativa, altre l'executiva. Seria positiu que hi hagués limitacions en l'exercici d'un mateix càrrec executiu, en canvi no hi veig problema en tasques legislatives, per què és el ciutadà el que, amb el seu vot, t'atorga o no, la representativitat.

Certament, és positiu que hi hagi renovació entre els càrrecs electes per tal de poder aprofitar millor els coneixements i l'expertesa de les persones en els seus respectius àmbits professionals, però també és important l'expertesa en el desenvolupament de les tasques legislatives a les cambres, per tant, l'equilibri segurament és la millor opció.

També considero important una reflexió entorn del que suposa per a les persones exercir un càrrec de representació durant un temps limitat: en general, pels funcionaris, no representa cap problema, per què després es poden reincorporar amb normalitat, però els treballadors d'altres tipus d'empreses poden tenir més dificultats. Molt possiblement, aquesta circumstància provoca la "professionalització" d'una part dels polítics.

14. Creieu que, si el vot de cada ciutadà català valgués el mateix, la història política de Catalunya hagués estat diferent?

Sí, sense cap mena de dubte. L'exemple més significatiu és que no hagués estat possible, l'abús que la majoria separatista del Parlament va fer els dies 6, 7 i 8 de setembre de 2017, quan es va forçar el Reglament per votar les lleis del referèndum i de la transitorietat. Ens haguéssim estalviat moltes coses que van succeir les setmanes següents.

15. Voleu afegir qualsevol consideració a l'enquesta?

T'envio via mail, la proposició de llei electoral que tenim presentada.

7.4.1. Proposta llei electoral Partit Popular de Catalunya (Resum)

Després de 39 anys des de l'aprovació de l'Estatut del 1979, la Generalitat de Catalunya no disposa d'una normativa pròpia que reguli de forma completa el règim electoral que regeix en les eleccions al Parlament de Catalunya.

Precisament aquesta llacuna legal porta que Catalunya sigui una de les poques comunitats autònomes en la que encara la Llei Orgànica 5/1985, del 19 de juny, del Règim Electoral General, en la seva condició de normativa bàsica, és la legislació aplicable en els processos electorals al Parlament.

En anteriors legislatures el Parlament ha estat escenari de debats i treballs entorn de la conveniència i necessitats d'aprovar una regulació electoral d'acord amb el que disposa l'Estatut, però cap s'han materialitzat en una llei electoral catalana.

La novetat està però que inclou un sistema electoral que pretén resoldre els dos criteris manats per l'Estatut d'autonomia de Catalunya, com són la proporcionalitat i la representació territorial, així es proposa un sistema que reparteix els escons mitjançant un recompte únic a tota Catalunya i es realitza l'assignació dels escons als candidats de cada circumscripció segons els vots obtinguts.

La xifra de vots vàlids equival al total dels vots emesos a una candidatura més el total dels vots en blanc.

7.5. CUP Nacional (Candidatura d'unitat popular):

No vaig poder obtenir la opinió sobre el sistema electoral català del partit la CUP degut als seus recursos limitats.

7.6. Junts per Catalunya (JuntsXCat):

L'1 de novembre vaig contactar amb JuntsXCat i vaig obtenir resposta. Em van manifestar la seva dificultat per reunir-se aquella setmana i que ja m'escriurien més endavant. Com que no vaig obtenir de nou una resposta, un mes després vaig tornar a enviar un missatge de recordatori i ells em van respondre amb la voluntat de contestar a les preguntes i ajudar-me amb el meu treball de recerca. L'enquesta va ser enviada però, finalment no l'han contestat i no he pogut obtenir la seva opinió sobre el sistema electoral català actual.

7.7. Catalunya en Comú Podem (CECP):

Sense cap resposta

8. Conclusions de l'opinió dels diferents partits polítics sobre el sistema electoral català

Tots els partits enquestats coincideixen en el fet que l'actual sistema electoral present a Catalunya no és un sistema just. Ciutadans, PPC i PSC coincideixen que no hi ha correspondència entre els escons i els vots emesos, és a dir que no és proporcional o que la proporcionalitat és millorable. En canvi, el diputat d'ERC no el veu tan injust pel que fa a la perspectiva de representativitat sinó en el fet que és obsolet.

ERC i Ciutadans, ambdós partits coincideixen en aquest fet, els dos assenyalen que en el temps que es va aprovar (1978), era una llei encertada. En aquell temps com manifestava Josep Ramon Mut i Bosque (ERC) era un sistema que obria expectatives en el moment de postfranquisme, Nacho Martín (Ciutadans) ho relaciona amb la lleialtat dels partits polítics.

Tot i això, no coincideixen en la seva opinió de representativitat. Ciutadans, proposa un sistema democràtic pur, un nom, un vot, perquè considera que les correccions per beneficiar als territoris menys poblats no són reals. El diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya, considera aquest tipus de sistema (un vot, un nom) com a populisme, ja que d'aquella manera hi hauria territoris que no seria necessari que anessin a votar. Cal destacar que en aquest sentit, el partit de Nacho Martín va estar molt perjudicat i penalitzat en aquest sentit, i que en canvi el partit nacionalista de Josep Ramon Mut i Bosque va estar beneficiat.

Tornant a la representació dels escons actuals al Parlament de Catalunya i al reflex dels vots emesos pels ciutadans catalans, els partits constitucionalistes que són els que han estat penalitzats en aquest cas, assenyalen que no és un reflex exacte i que per això s'hauria de canviar el sistema. En el cas del diputat de Ciutadans, assenyalen que part de la culpa està en la deslleialtat dels partits nacionalistes, que d'altra manera potser hi podria haver més correspondència amb allò que la gent vol. Santi Rodríguez i Serra (PPC) coincideix amb allò manifestat per Nacho Martín (Ciutadans) anteriorment, sobre la sobre representació de les circumscripcions menys poblades. El diputat del partit nacionalista assenyalen que segur que exacte no però més del que la gent creu, assegura que el seu partit en específic com a crescut molt no es veuria tan afectat amb vots absoluts. Reconeix que partits com el PSC o Ciutadans amb aquell tipus de sistema tindrien més representativitat que per exemple JuntsXCatalunya.

Remarca que és normal i necessari que es busqui un equilibri perquè sinó 'el país queda completament desigual'.

Les opinions sobre si aquest sistema beneficia al separatisme, són diferents. Ciutadans i PPC coincideixen i afirmen que és així. Tots dos donen dades oficials com per exemple que la majoria social en vots no coincideix amb la majoria en escons al Parlament, separatistes són majoria al Parlament (47, 8% socialment) i constitucionalistes són minoria al Parlament (52, 2% socialment). El PPC per exemple, assenyala que en les circumstàncies actuals, els partits separatistes obtenen bons resultats en les circumscripcions més petites (Lleida i Girona) i això fa que tot i no arribant al 50% dels vots, tinguin més del 50% dels escons al Parlament.

Justament aquesta queixa del Partit Popular, és criticada pel diputat d'ERC, ja que al sistema espanyol passa el mateix amb el seu partit i llavors callen.

PSC i ERC coincideixen en no afirmar que aquest sistema afavoreix a l'independentisme. El primer perquè diu que aquest mateix problema ja es tenia abans que s'iniciés tot el procés.

El segon el torna a relacionar amb l'equilibri territorial i assenyala que es relaciona amb l'independentisme perquè actualment està de moda.

Respecte a les exigències d'una 'democràcia' per part de la població (dret de la gent a votar i 'tsunami democràtic') per part de la població per a la reforma electoral, Ciutadans reconeix que no cregui que hi hagi una demanda social especialment intensa en aquest sentit i que en el cas de 'tsunami democràtic' la seva petició no s'ajusta a la llei electoral perquè els beneficia; amb això coincideix també el diputat del PPC. Tots dos afirmen que els nacionalistes s'aferren a aquesta llei perquè els afavoreix. El diputat d'ERC, assenyala que per més democràcia no és el sistema el que hauria de canviar sinó l'educació, també ho relaciona amb el fet que no seria una reforma de llei sinó una creació, ja que Catalunya no la té pròpia. Demana l'educació pel fet de saber per a què es vol la llei i no relacionar-la tant amb la representativitat sinó amb altres aspectes.

La paradoxal situació que Catalunya sigui l'única Comunitat Autònoma que no compta amb una llei pròpia, tenint en compte que la majoria de partits polítics catalans tenen la voluntat d'autogovern, les opinions coincideixen que hi ha diferències d'interessos i dificultat d'acord.

Nacho Martín (Ciutadans) considera que hi ha un oportunisme prou considerable. El diputat del PSC considera que per les visions partidistes no es té en compte el bé comú, el del PPC considera complicat que unes forces que gaudeixen d'avantatge amb aquest sistema, s'avinguin a modificar-lo de manera que surtin perjudicats. Josep Ramon Mut i Bosque (ERC) diu que estan d'acord en canviar-la fins que arriben a la representativitat, també assegura que amb el context d'independentisme és molt més complicat i sobretot pel fet dels interessos diferents amb els constitucionalistes.

Cada partit té la seva proposta per a una llei electoral catalana.

Ciutadans pretén una llei obertament proporcional, amb un llindar electoral mínim, per evitar la híperfragmentació.

En el cas d'ERC, els agrada el sistema britànic o no es vota al partit sinó al representant, incideix que al parlar de República que és el que ells demanen, canviaria molt. Parla no tant de representativitat sinó d'intentar que no hi hagi tants territoris despoblats. De fet ara mateix a Catalunya tenim 4 províncies, ells volen canviar això, volen parlar de 8 vegueries.

El diputat del PSC manifesta que va ser el primer partit en aquesta legislatura en presentar una proposició de llei per adoptar una llei electoral a Catalunya, no especifica sobre cap canvi en concret.

El PPC vol un sistema electoral que permeti un recompte únic dels vots que determina el nombre d'escons de cada partit, i a partir d'aquí, una assignació territorial dels escons segons els resultats a cada circumscripció.

Cap dels partits culpa al fet que la LOREG sigui una llei pensada per a Espanya que hi hagi aquesta 'desproporcionalitat' a Catalunya, tots coincideixen que en el seu moment sí que es va tenir en compte però ara mateix ja no està d'acord amb la realitat. José Luis Díaz Torrevejo considera que es podria replantejar amb un augment en la distribució d'escons, especialment a la província de Barcelona. En el cas del diputat del PPC creu que és evident que el nombre de circumscripcions resulta molt determinant en la proporcionalitat resultant, no és el mateix 4 que 52, però també és cert que amb 4 circumscripcions és més senzilla la correcció que amb 52.

També coincideixen en el fet que encara que la Constitució espanyola de 1978 estableix la igualtat entre els ciutadans espanyols, i la llei electoral xifra quantitats diferents de vots per escó, aquesta no pot ser considerada no constitucional. El diputat Nacho Martín (Ciutadans) tracta de ser molt equànime i des d'un punt de vista ètic o moral assegura que no és just, però constitucional si; torna a culpar a la deslleialtat dels partits nacionalistes cap al projecte comú. El d'ERC, assegura que és molt constitucional i que és deguda a l'equilibri i a la representació de territoris menys poblats. El PSC diu que el que es hauria de fer és ajustar més el nombre d'escons al nombre de ciutadans i ciutadanes de cada circumscripció. El diputat del PPC assegura que està feta a partir de les premisses constitucionals (art. 68) on s'estableix que cada circumscripció té una representació mínima fixa, i una de variable segons la població. Representació territorial i proporcionalitat són els principis constitucionals del sistema.

Els quatre no estan d'acord amb el fet que els vots en blanc o els que s'abstenen hagin d'estar representats amb un menor nombre d'escons o que ni tan sols estiguin representats. Pensen que es perdria representació i perjudicaria la representació dels que si han exercit el vot. No creuen que canviaria res i que fos beneficiós o just.

Consideren que és molt negatiu el fet que la gent consideri aquesta falta de professionalitat cap als polítics però l'entenen a causa dels nombrosos casos de corrupció i excessos per culpa dels interessos personals. No estan d'acord amb la falta de professionalitat però si amb el fet que la gent ho pensi, també ho relacionen amb el populisme. Consideren que és molt important que la gent es senti representada perquè és símbol que la democràcia en un país funciona i indica benestar.

Sobre la limitació de mandats, no tenen una resposta clara. Tots asseguren que per una part està bé en el sentit que deixes pas a noves idees i persones, però per altra banda també es pot perdre un gran valor polític. En el cas del diputat del PPC, especifica que seria positiu que hi hagués limitacions en l'exercici d'un mateix càrrec executiu, en canvi no hi veig problema en tasques legislatives, per què és el ciutadà el que, amb el seu vot, atorga o no, la representativitat.

En fer-los reflexionar en si el vot de cada ciutadà català valgués el mateix, la història de Catalunya hagués estat diferent, Ciutadans i PPC asseguren que sí, mentre que ERC i PSC no ho veuen així.

En el cas de Ciutadans, Nacho Martín, diputat autonòmic a les Corts Catalanes, posa l'exemple que el PSC hagués pogut governar durant els anys 90 en solitari i s'hagués pogut aconseguir trencar l'hegemonia nacionalista molt abans i per tant les coses haurien canviat molt.

Santi Rodríguez i Serra (PPC), diputat autonòmic a les Corts Catalanes i portaveu del seu grup parlamentari, posa com a exemple més significatiu, que no hagués estat possible l'abús de la majoria separatista del Parlament els dies 6, 7 i 8 de setembre del 2017, quan es va forçar el Reglament per votar les lleis del referèndum i de la transitorietat.

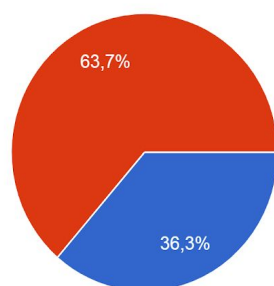
Josep Ramon Mut i Bosque, diputat provincial per ERC, assegura que la història hagués estat la mateixa, que haguessin tingut menys escons però realment no hi hauria tanta diferència com es pensa. Hagués estat el mateix perquè la tensió al país hagués estat la mateixa, i que ells sent independentistes saben que el referèndum de l'1 d'octubre no va tenir validesa davant el món.

9. Enquesta - Qüestionari a ciutadans catalans amb dret a vot

L'enquesta ha estat realitzada per 300 persones, homes i dones, a partir de 18 anys (edat a partir de la qual un ciutadà català pot votar, té majoria d'edat). Consta de 10 preguntes tancades per evitar confusions i facilitar les respostes i ha estat enviada i contestada a través d'internet.

L'objectiu de l'enquesta era conèixer l'opinió dels electors, i el seu grau de coneixement i satisfacció amb l'actual sistema electoral present a Catalunya.

1-Sexe
300 respuestas

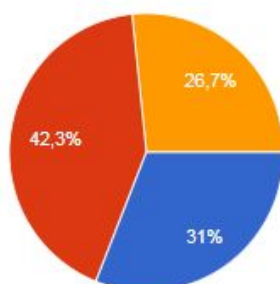

● Home.
● Dona.

De les 300 respostes aconseguides, el 63,7 % correspon a 191 dones.

El 36,3 % correspon a 109 homes

2-Edat
300 respuestas

● 18-35 anys.
● 36-50 anys.
● +50 anys.

Les 300 persones estaven dividides en 3 grups d'edat: entre 18-35 anys, entre 36-50 anys i finalment els que tenen més de 50 anys.

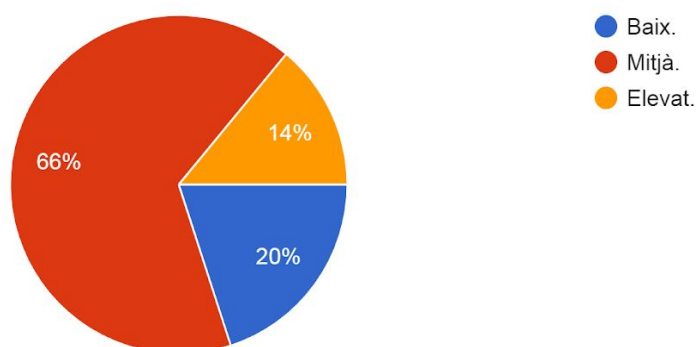
El 42,3% que correspon als de 36-50 anys, fa referència a 127 persones

El 31% dels de més de 50 anys correspon a 93 persones.

Per últim, el 26,7% dels enquestats formen part de l'interval entre 18-35 anys, i són 80 persones.

3-Quin és el teu grau de coneixement sobre el sistema electoral català?

300 respuestas

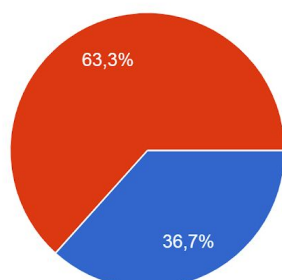
El gràfic sobre el grau de coneixement del sistema electoral català, assenyala que els ciutadans en general tenen un coneixement mitjà (66%). El 14% reconeix tenir un coneixement baix, mentre que el 20% consideren tenir un coneixement elevat.

	Baix	Mitjà	Elevat
Entre 18-35 anys	22,58 % (21 persones)	68,82 % (64 persones)	8,6 % (8 persones)
Entre 36-50 anys	19,68 % (25 persones)	68,5 % (87 persones)	11,82 % (15 persones)
Més de 50 anys	17,5 % (14 persones)	58,75 % (47 persones)	23,7 % (19 persones)

A la taula podem observar que en tots els intervals d'edat predomina el coneixement mitjà. Cal destacar que en els ciutadans de més de 50 anys hi ha més persones que consideren tenir un coneixement elevat que baix, a diferència dels altres intervals. El que indica que en aquest interval d'edat es té més coneixement que en els altres sobre el sistema.

4-Saps què és la llei d'Hondt?

300 respuestas

● Sí.
● No.

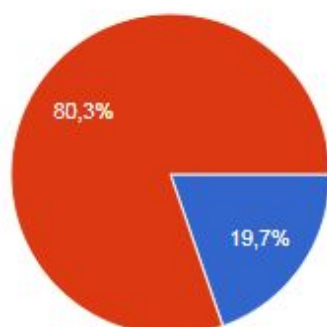
Segons el gràfic, un 36,7% dels electors (110 persones) coneix el que és la llei D'Hondt, llei que regula l'actual sistema electoral a Catalunya. Un 63,3% (190 persones) reconeix no saber què

és la llei d'Hondt i per tant que no tenen un gran coneixement sobre el sistema.

És curiós perquè en el gràfic anterior hi havia un 80% de persones (240 persones) que consideraven tenir un coneixement mitjà o elevat, però una gran part d'aquests no coneix la llei mitjançant la qual s'assignen els escons en el nostre sistema de representació proporcional.

5-Consideres que l'actual sistema electoral present a Catalunya és just, és a dir, el Parlament representa fidelment els vots dels ciutadans catalans?

300 respuestas

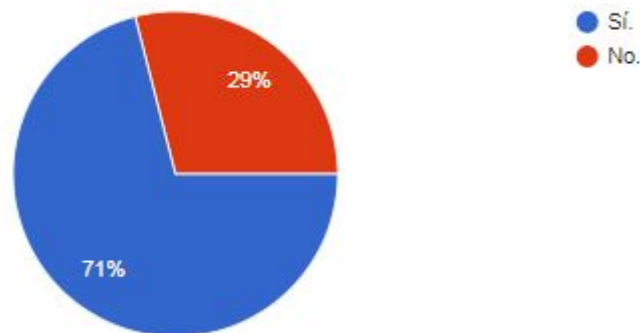

● Sí.
● No.

Queda clar amb aquest gràfic que la majoria de la població catalana no considera just l'actual sistema electoral català, un 80,3% ho expressa en aquesta enquesta (241 persones). Tan sols un 19,7% (59 persones) considera que és just, i que per tant el Parlament representa fidelment els vots dels ciutadans catalans. Això assenyala una inconformitat molt elevada i la insatisfacció sobre la representació dels vots al Parlament de Catalunya.

6- Està demostrat, són dades estadístiques oficials, que el vot a Barcelona val 2,3 vegades menys que per exemple a Lleida, és a dir, es necessiten més del doble de vots per aconseguir un escó a la ciutat condal que a Lleida. Coneixies aquesta informació?

300 respuestas

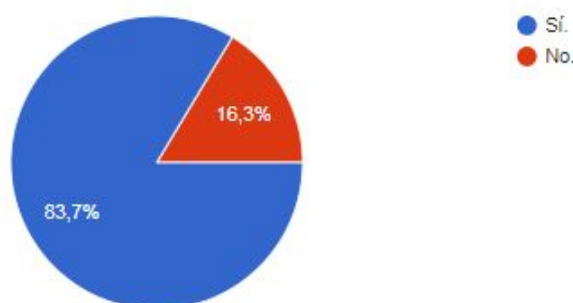

❖ **Si la resposta és no, podries respondre altra vegada a la qüestió 5?**

En aquesta pregunta donava dades estadístiques oficials sobre la diferència de valor d'un vot a Barcelona i un a Lleida. Al qüestionar si coneixien aquesta informació la majoria dels ciutadans han contestat que sí, un 71 % (213 persones). Una minoria ha respost que no la coneixia 29% (87 persones). En conèixer aquesta informació, he assenyalat que podrien canviar la seva opinió a la pregunta 5. És possible que per això hi hagi una gran majoria en aquella pregunta, i que hagi canviat el resultat que hi havia en un primer moment després de conèixer aquesta informació.

7-Creieu que si el vot de cada ciutadà català valgués el mateix, la història política de Catalunya hagués variat en gran part?

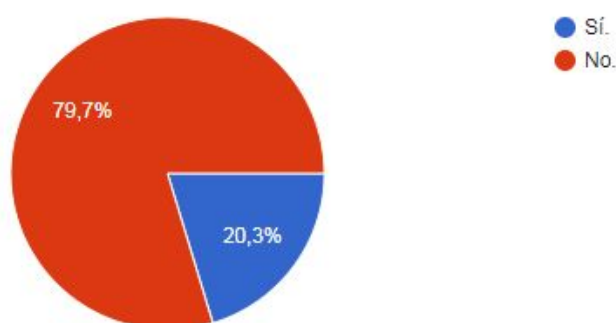
300 respuestas

Després de donar les dades estadístiques oficials anteriors, assenyalant la diferència de valors del vot segons la província, vaig plantejar la situació de que cada vot valgués el mateix i vaig qüestionar si la història de Catalunya hagués variat en gran part. Una gran majoria ha respost que si, el 83,7 % (251 persones); mentre que un 16,3% (49 persones) considera que no hagués variat, o no ho hagués fet en gran part.

8-Consideres que la distribució d'escons reflexa realment el sentir de la ciutadania?

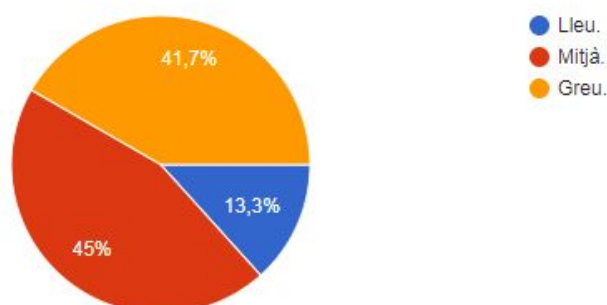
300 respuestas

De nou, en aquesta pregunta hi destaca amb gran majoria una resposta per sobre de l'altra. En aquest cas, un 79,7 % (239 persones) dels enquestats han respost que la distribució d'escons no reflexa realment el sentir de la ciutadania, el que torna a assenyalat que hi ha una disconformitat amb la representació dels escons al Parlament. Tan sols un 20,3% (61 persones), es sent realment representat o conforme amb en el seu sentir.

9-L'existència de polítics professionals és un problema (greu, mitjà, lleu) per a la democràcia espanyola?

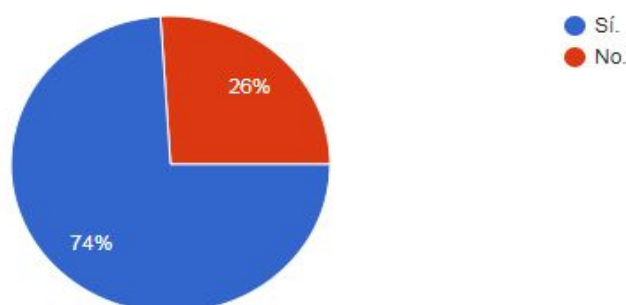
300 respuestas

Cada vegada s'observa més una separació entre el ciutadà de a peu i els polítics. En preguntar sobre si l'existència de polítics professionals és un problema (greu, mitjà, lleu) per a la democràcia espanyola s'observa un gran descontent ja que la majoria assenyala entre greu i mitjà el problema, un 86, 7% (260 persones). Només un 13, 3% (40 persones) indiquen que és un problema lleu, i per tant estan conformes amb la professionalitat dels polítics actuals. Els que consideren que és un problema mitjà, que són el 45 % (135 persones), superen per molt poc als que el consideren greu, que són el 41, 7% (125 persones).

10-L'absentisme i el vot en blanc són un reflex de la falta de confiança per part de la població cap als polítics? Per tant, Haurien d'estar buits els escons al Parlament d'aquest grup de vots (abstenció i en blanc)' o tenir una representació menor?

300 respuestas

En plantejar sobre el que significa o reflexa realment l'absentisme o el vot en blanc per a cada persona, vaig qüestionar si haurien d'estar buits aquells escons al Parlament o tenir una representació menor. El resultat indica que el 74 % (222 persones) consideren que aquesta mesura seria encertada, mentre que el 26 % (78 persones) considera que està bé com es fa ara.

10. Conclusió final

Té el mateix valor el vot de cada ciutadà català i espanyol? En cas negatiu, el sistema electoral actual és just i moral? Aquesta era la hipòtesi inicial de la qual partia el meu treball de recerca, l'estudi d'aquesta inquietut ha comportat un estudi teòric sobre sistemes electorals i un apartat pràctic basat en la recollida d'opinions de diverses opcions polítiques i d'un ampli conjunt de ciutadans.

Després de tot el procés d'investigació i l'anàlisi de les diferents dades obtingudes, es pot afirmar que no té el mateix valor el vot de cada ciutadà català o espanyol. Això és degut a les correccions del sistema electoral amb la llei D'Hondt que tracta de donar representativitat als territoris més despoblats. Tot i que és una forma d'equilibrar els resultats, tots els partits polítics i els ciutadans amb dret a vot a Catalunya, consideren que aquest sistema no és just, i que per tant s'hauria de reformar.

Tot i això, no podem considerar que sigui una mesura no constitucional perquè, com bé deien els polítics, està feta dintre de les premisses constitucionals (art. 68) on s'estableix que cada circumscripció té una representació mínima fixa, i una de variable segons la població. Tenen igualtat en el sentit que tots els ciutadans majors de 18 anys tenen el dret a votar.

El sentir de la ciutadania en quant al sistema electoral no és positiu, la majoria no el considera just i no es sent representada. Això planteja un problema social que es veu reflexat en les actituds, l'ambient, el benestar, la convivència, etc... d'un país.

Les diferents entrevistes amb els representants i diputats dels partits catalans han enriquit molt el treball i m'han fet obtenir diferents punts de vista i adonar-me que moltes vegades no hi ha una única resposta per a una pregunta, sinó que poden haver-hi múltiples que encara que no hi estiguem d'acord són correctes.

També, he pogut saber, que la diferència entre els resultats obtinguts amb circumscripció única, en comparació amb els actuals, tot i que hi ha diferències i el valor dels vots no és el mateix, no és tan abismal com es creu.

He après molt sobre el sistema electoral actual, i com pot fer canviar el rumb d'un país segons els resultats obtinguts. La falta d'acord entre els diferents partits polítics catalans és un problema greu per a la democràcia, ja que molta gent no es sent representada ni satisfeta amb els resultats actuals, haurien de pensar més en el bé comú i deixar de banda els interessos particulars per garantir una millor convivència i benestar social.

Considero, personalment, que el sistema electoral actual necessita una reforma en quant a la representació territorial, equilibrant més el valor dels vots i corregint aquells territoris que es trobin sobre representats. També, no només en quant a la representació sinó en altres sentits com pot ser la milionada que un país gasta en les eleccions. S'haurien d'estudiar tots els aspectes que influeixen i que el millorarien, per poder fer les correccions i modificacions pertinents.

BIBLIOGRAFIA

LINKS (WEBS):

- "Sistema electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral.
- "Definición de sistema electoral - Qué es, Significado y Concepto."
<https://definicion.de/sistema-electoral/>.
- "Sistemas de Pluralidad o Mayoría Relativa - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/bd/bda01a.htm>.
- "Aceproject.org." <http://aceproject.org/ace-es/topics/es/esd/esd01/esd01a/esd01a01>.
- "Escrutinio proporcional plurinominal - Wikipedia, la ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Escrutinio_proporcional_plurinominal.
- "Sistemas de Representación Proporcional - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/es/esf.htm>.
- "Representación Proporcional por Listas - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/es/esf02.htm>.
- "Representación Proporcional Personalizada - Aceproject.org."
<http://aceproject.org/main/espanol/es/esf03.htm>.
- "Voto Único Transferible — - ACE." <http://aceproject.org/main/espanol/es/esf04.htm>.
- "Sistemas electorales mixtos."
<https://guiasjuridicas.wolterskluwer.es/home/EX0000014793/20080716/Sistemas-electorales-mixtos>.
- "Circunscripción electoral - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_electoral.
- "Circunscripción uninominal - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_uninominal.
- "Circunscripción plurinominal - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripci%C3%B3n_plurinominal.
- "Sistema de votación - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_de_votaci%C3%B3n.
- "¿Cuáles son los diferentes tipos de votos? - Infobae." 10 d'ag.. 2017,
<https://www.infobae.com/politica/2017/08/10/voto-blanco-voto-nulo-voto-impugnado-cuales-son-las-diferencias/>.
- "Abstención - Wikipedia, la enciclopedia libre." <https://es.wikipedia.org/wiki/Abstenci%C3%B3n>.

"Escrutinio - Wikipedia, la enciclopedia libre." <https://es.wikipedia.org/wiki/Escrutinio>.

"Procesos Electorales-Escrutinio de las Mesas Electorales."
https://www.caib.es/sites/processoselectorals/es/escrutinio_de_las_mesas_electorales-64198/.

"Escrutinio - Elecciones a las Cortes Generales 2019."
<https://www.generales2019.infoelecciones.es/es/informacion-general/resuelva-sus-dudas/escrutinio.htm>.

"Fórmula electoral." <http://sil.gobernacion.gob.mx/Glosario/definicionpop.php?ID=103>.

"Sistema electoral dels Estats Units d'Amèrica - Viquipèdia, l'...."
https://ca.wikipedia.org/wiki/Sistema_electoral_dels_Estats_Units_d%27Am%C3%A8rica.

"Así es el método Sainte-Laguë para el recuento de voto que ...." 9 de febr. 2018,
<https://www.diarioinformacion.com/nacional/2018/02/09/metodo-sainte-lague/1986861.html>.

"Método Sainte-Laguë - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/M%C3%A9todo_Sainte-Lagu%C3%A9.

"Constitución española de 1812 - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1812.

"Estatuto Real de 1834 - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Estatuto_Real_de_1834.

""Evolución histórica del sistema electoral español", Enrique Roldán ...."
<http://www.radical.es/info/5582/evolucion-historica-del-sistema-electoral-espanol-enrique-roldan-canales>.

"Constitución española de 1845 - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1845.

"Los sistemas electorales en el Sexenio Democrático."
<https://losojosdehipatia.com.es/cultura/historia/los-sistemas-electorales-en-el-sexenio-democratico/>.

"Constitución española de 1869 - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1869.

"Constitución española de 1876 - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1876.

"Constitución española de 1931 - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Constituci%C3%B3n_espa%C3%B1ola_de_1931.

"Legislación electoral de la Segunda República Española - Wikipedia ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_de_la_Segunda_Rep%C3%BAblica_Espa%C3%B1ola.

"Dictadura de Francisco Franco - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Dictadura_de_Francisco_Franco.

"Las elecciones del franquismo | Edición impresa | EL PAÍS." 23 d'ag. 1977,

https://elpais.com/diario/1977/08/23/madrid/241183461_850215.html.

"Cortes franquistas - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Cortes_franquistas.

"El Sistema Electoral Español —." http://aceproject.org/main/espanol/es/esy_es.htm.

"Legislación electoral española - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Legislaci%C3%B3n_electoral_espa%C3%B1ola.

"Elecciones municipales de España de 2019 - Wikipedia, la ...."

https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_municipales_de_Espa%C3%B1a_de_2019.

"Elecciones autonómicas en España - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_auton%C3%B3micas_en_Espa%C3%B1a.

"El sistema electoral en las Comunidades Autónomas: la economía ...."

<https://repositorio.unican.es/xmlui/bitstream/handle/10902/628/R.17.%2520Angel%2520Luis%2520Sanz%2520Perez.pdf?sequence=1>.

"La ley electoral catalana, la eterna cuenta pendiente - La Vanguardia." 9 de des. 2017,

<https://www.lavanguardia.com/politica/20171209/433474455732/elecciones-cataluna-ley-electoral.html>.

"Abstención y ley electoral en Cataluña | El Imparcial."

<https://www.elimparcial.es/noticia/53147/opinion/abstencion-y-ley-electoral-en-cataluna.html>.

"Sistema D'Hondt - Wikipedia, la enciclopedia libre."

https://es.wikipedia.org/wiki/Sistema_D%27Hondt.

"¿Qué es y en qué consiste la Ley D'Hondt? - Europa Press." 19 de maig. 2015,

<https://www.europapress.es/nacional/noticia-consiste-ley-dhondt-20150519142619.html>

"Regla D'Hondt - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure."

https://ca.wikipedia.org/wiki/Regla_D%27Hondt.

"Ley Electoral: Qué es, Circunscripciones, barreras y sistema ... - laSexta." 28 d'abr. 2019,

https://www.lasexta.com/diccionarios/politico/ley-electoral_201904025cc596ed0cf204a49349a37e.html.

"Así funciona La Ley D'Hondt y la circunscripción provincial ...." 19 de des. 2015,

<https://www.lne.es/elecciones/2015/12/19/vale-voto-ley-dhont/1858058.html>.

"El sistema electoral español - La Vanguardia." 26 d'abr.. 2019,
<https://www.lavanguardia.com/vida/junior-report/20190426/461868874735/el-sistema-electoral-espanol.html>.

"Circunscripciones electorales del Congreso de los Diputados ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Circunscripciones_electorales_del_Congreso_de_los_Diputados.

"Cláusula de barrera - Wikipedia, la enciclopedia libre."
https://es.wikipedia.org/wiki/Cl%C3%A1usula_de_barrera.

"Barrera electoral - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure." https://ca.wikipedia.org/wiki/Barrera_electoral.

"Barrera electoral - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure." https://ca.wikipedia.org/wiki/Barrera_electoral.

"Regla D'Hondt - Viquipèdia, l'enciclopèdia lliure."
https://ca.wikipedia.org/wiki/Regla_D%27Hondt.

"Elecciones generales de España de noviembre de 2019 ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_generales_de_Espa%C3%B1a_de_noviembre_de_2019.

"Cuánto le cuesta cada escaño a cada partido? ¿Cuál ... - El País." 11 de nov.. 2019,
https://elpais.com/politica/2019/11/11/actualidad/1573436113_579773.html.

"Así serían los resultados de las elecciones del 10N ... - laSexta." 11 de nov.. 2019,
https://www.lasexta.com/noticias/nacional/elecciones-generales/asi-serian-resultados-elecciones-10n-circunscripcion-unica_201911115dc9857b0cf24838d89e45a9.html.

"Elecciones al Parlamento de Cataluña de 2017 - Wikipedia, la ...."
https://es.wikipedia.org/wiki/Elecciones_al_Parlamento_de_Catalu%C3%B1a_de_2017.

"Elecciones catalanas: ¿Cuántos votos cuesta un ... - El País." 22 de des.. 2017,
https://elpais.com/elpais/2017/12/22/media/1513939415_665204.html.

"¿Perjudica la ley electoral a Ciudadans? - El Periódico." 2 de gen.. 2018,
<https://www.elperiodico.com/es/politica/20171230/resultados-elecciones-cataluna-circunscripcion-unica-6522859>.

DOCUMENTS:

"El vot més just - UPF."
<https://www.upf.edu/documents/2846463/7201953/97-+El+vot+mes+just.pdf/71eea0b3-2a1f-0a2f-9865-c911e4306c35>.

"el sistema electoral español desde sus orígenes hasta la ... - Dialnet."
<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/6536536.pdf>.

"18 de marzo de 1846 - Csic." <http://humanidades.cchs.csic.es/ih/paginas/jrug/leyes/18460318.doc>.

"(PDF) BREVE HISTORIA DEL SISTEMA ELECTORAL EN ESPAÑA." 22 de febr.. 2017,
https://www.researchgate.net/publication/313879638_BREVE_HISTORIA_DEL_SISTEMA_ELECTORAL_EN_ESPANA.

"(PDF) Cuatro décadas del sistema electoral español, 1977-2016."
https://www.researchgate.net/publication/326683915_Cuatro_decadas_del_sistema_electoral_espanol_1977-2016.

"barrera electoral - Congreso."
[http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/184498B456360DB605257BCE00534633/\\$FILE/BARRERA_ELECTORAL.pdf](http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/184498B456360DB605257BCE00534633/$FILE/BARRERA_ELECTORAL.pdf).

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA 1978.